

2020

Kunnskapsgrunnlag

Behandling	Dato
Forelagt formannskapet	07.09.20
Revidert	11.09.20

Kvænen
kommune

Innhold

1	Innledning.....	5
2	Demografi.....	6
2.1	Befolkningsutvikling 2009 – 2039.....	6
2.2	Innvandring.....	7
2.3	Samisk og kvensk befolkning.....	8
2.4	Bosetting.....	9
2.5	Boliger og fritidseiendom.....	10
3	Sysselsetting og næringer.....	11
3.1	Sysselsetting.....	11
3.2	Næringsstruktur.....	11
3.3	Omstillingskommune.....	14
3.4	Arbeidsmarked.....	14
3.5	Pendling.....	15
3.6	Arbeidsledighet.....	16
3.7	Utdanningsnivå.....	17
3.8	Forsørgelsesbyrde.....	18
4	Folkehelse og levekår.....	20
4.1	Folkehelseprofil.....	20
4.2	Levekår og oppvekst.....	21
5	Barn og unge.....	22
5.1	Grunnskole.....	22
5.2	Barnehage.....	25
5.3	Barnevern (interkommunalt).....	26
5.4	Kulturskole.....	29
5.5	Idrett og friluftsliv.....	29
6	Helse og omsorg.....	30
7	Klima, Miljø og bærekraftig utvikling.....	30
7.1	Klima og miljø.....	30
7.2	Naturmangfold.....	33
7.3	Reindrift.....	34
8	Areal og infrastruktur.....	36
8.1	Boliger.....	36
8.2	Sentrumsformål.....	36
8.3	Fritidsbebyggelse.....	36
8.4	Havn og industri.....	36

8.5	Grønnstruktur, friluftsliv, rekreasjon	36
8.6	Parkering	37
8.7	Veinettet i kommunen	37
8.8	Gravlund	37
8.9	Offentlig bebyggelse.....	37
8.10	Havbruk og kystsoneplan	37
8.11	Fiskeri.....	38
8.12	Vannforsyning.....	40
8.13	VA-nett (Avløp).....	41
8.14	Internett, telefoni og digitale tjenester.....	41
8.15	Kraftnett	41
8.16	Havner	41
8.17	Kommunale boliger og tjenestebygg.....	42
9	Kommunens organisasjon og tjenester	43
9.1	Administrativ organisering	44
9.2	Økonomikontoret	44
9.3	NUT (Etat for Næring, utvikling og teknisk).....	44
9.4	Helse- og omsorgssektor	44
9.5	Oppvekstsektoren	45
9.6	NAV.....	45
9.7	Brannvesenet Nord	45
9.8	Digitalisering av tjenester.....	45
9.9	Etiske retningslinjer	45
9.10	Innkjøpsrutiner	45
9.11	Helse, miljø og sikkerhet	45
9.12	Interkommunalt samarbeid og annet samarbeid oppsummert	46
10	Kommunal økonomi	47
11	Kilder.....	50

Tabelloversikt

Tabell 1	Oversikt over nasjonalitet på innvandrere, kilde SSB.....	7
Tabell 2:	Folkemengde etter grunnkrets i Kvæningen kommune.....	10
Tabell 3	Husholdninger i Kvæningen etter bygningstype, kilde SSB	10
Tabell 4	Folke helseprofil Kvæningen, FHI	21
Tabell 5	Nøkkeltall Kvæningen barne- og ungdomsskole. Kilde: Skoleporten.....	22
Tabell 6	Gruppestørrelse KVBU, Kilde skoleporten.....	23
Tabell 7	Økonomi. Kilde: Skoleporten, Udir.	23
Tabell 8	Nøkkeltall for læringskvalitet, kilde Skoleporten.....	24

Tabell 9 Grunnskolepoeng KVBU , kilde skoleporten.....	24
Tabell 10 Ressursbruk barnehager i Kvæningen,	26
Tabell 11 Utvikling av lånegjeld pr. innbygger	48
Tabell 12 Økonomiske nøkkeltall	48

Figuroversikt

Figur 1 Befolningsframskriving med 3 alternativer i perioden 2010-2040. Kilde; SSB , tabell 07459 og 11668.....	6
Figur 2 Framskrevet folkemengde 2040, kilde SSB tabell 11668	7
Figur 3 Sysselsatte i Kvæningen. Kilde SSB.....	11
Figur 4 Offentlig arbeidsplasser i Kvæningen. Kilde; PANDA, TFFK.....	12
Figur 5 Sysselsetting sektorvis, Kilde; SSB tabell 07984	12
Figur 6 Næringsstruktur . Kilde SSB, tabell 07979	13
Figur 7 Ensidig næringsstruktur i privat sektor. Kilde; PANDA, TFFK	13
Figur 8 fordeling av prosjekter omstillingsprosjektet, Kilde Kvæningen næringsfabrikk.....	14
Figur 9 Arbeidsmarkedsintegrasjon. Kilde; PANDA, TFFK	15
Figur 10 Utpendling 2019, Kilde. SSB, tabell 03321	15
Figur 11 Innpendling til Kvæningen. Kilde SSB, tabell 03321	16
Figur 12 Arbeidsledige i Kvæningen. Kilde; PANDA, TFFK	16
Figur 13 Utdanningsnivå i Kvæningen kommune. Kilde PANDA, TFFK.....	17
Figur 14 Høyeste utdanningsnivå i Kvæningen. Kilde SSB, tabell 09429.....	17
Figur 15 Forsørgelsesbyrde Kvæningen kommune. Kilde PANDA, TFFK.....	18
Figur 16 Forsørgelsesbyrde eldre-Kvæningen, Kilde: PANDA, TFFK.....	19
Figur 17 elevtallsutvikling ved Kvæningen barne- og ungdomsskole. Kilde: SSB. tabell 11668.....	22
Figur 18 Elevundersøkelse KVBU 2019/2020, kilde skoleporten	25
Figur 19 Utvikling av antall barn i alderen 0-5 år . Kilde: SSB , tabell 11668.....	25
Figur 20 Foreldretilfredshet i barnehagen Kvæningen	26
Figur 21 Andel barn med barnevernstiltak i forhold til innbyggere i aldersgruppen 0-17 år (2019). Kilde Bufdir	27
Figur 22 Andel barn med undersøkelse i forhold til antall innbyggere i aldersgruppen 0-17 år (2019)	28
Figur 23 Andel barn med hjelpetiltak i hjemmet av alle barn med tiltak 0-17 år (2019).....	28
Figur 24 Barn som bor utenfor hjemmet i løpet av året i forhold til antall innbyggere i aldersgruppen 0-17 år (2019)	29
Figur 25 Sektor fordelte utslipp per år.	31
Figur 26 Utslipp i kommunene	32
Figur 27 Naturvernområder i Kvæningne.....	33
Figur 28 Arealbruk reindrift.....	34
Figur 29 Reinbeitedistrikt i Kvæningen	35
Figur 30 Organisasjonskart Kvæningen kommune.....	43
Figur 31 Nettodriftsresultat av driftsinntekter , kilde SSB	47
Figur 32 Skatteregnskapsstatistikk for Kvæningen	49

1 Innledning

Dette dokumentet beskriver fakta og data om utviklingen i Kvæningen kommune. I tillegg til dette dokumentet, gir eksterne og interne utredninger og rapporter av nyere dato nyttig informasjon om status og utviklingstrekk på viktige samfunnsområder og for kommuneorganisasjonen. Kvæningen kommune har gjennomført viktige utviklingsprosesser og planprosesser i den forrige planperiode, som gir nyttig informasjon for videre planlegging i denne perioden. I denne sammenheng nevnes spesielt organisasjonsgjennomgang, konsekvensanalyse og utviklingsanalyse i forbindelse med kommunens omstillingsstatus. Samlet gir dokumentene et bilde og en beskrivelse av nåsituasjonen i forhold til samfunnsutvikling og kommunens tjenestetilbud.

Dette kunnskapsgrunnlaget er tematisk disponert, og er i hovedsak basert på data fra Statistisk sentralbyrå (SSB) og annen tilgjengelig og tidligere utarbeidet materiale. Temaene kan etter behov utredes ytterligere.

Dette kunnskapsgrunnlag skal være et oppslagsverk som brukes som grunnlag i kommunal planlegging og andre utviklingsprosesser i denne planstrategiperioden. Hensikten med dokumentet er at det skal

- Gi politikerne og lokalpartiene kunnskap om og innsikt i kommunen som samfunn og organisasjon.
- Gi administrativ og faglig oppdatering på status og utfordringer som vil prege kommunen de kommende år.
- Være et oppslagsverk og grunnlag for kommune planleggere.

Utdypende litteratur til hvert kapittel står samlet bak i dokumentet. Kilder og referanser alfabetisk bakerst. I teksten er kilde oppgitt med forfatter og årstall. Hvis ikke annet er oppgitt, er kilden SSB.

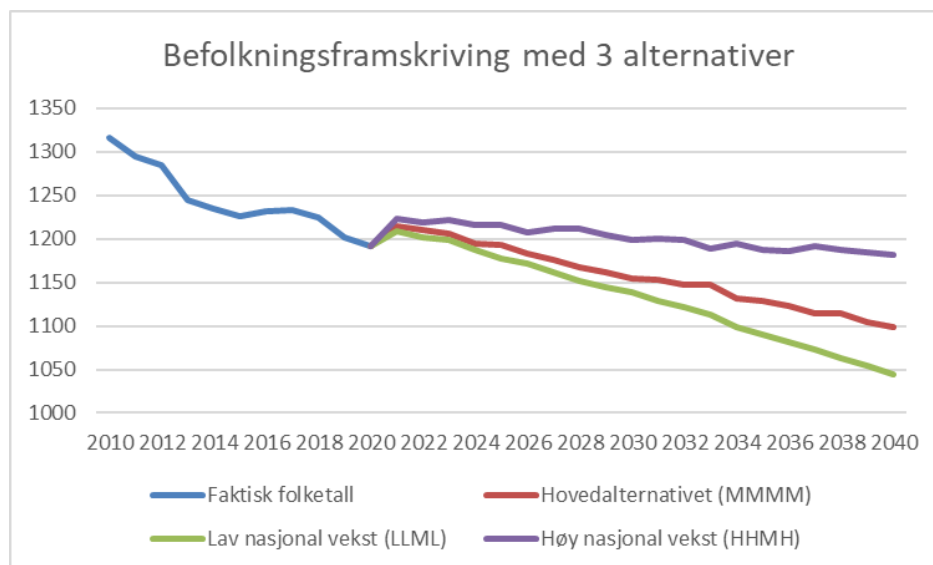
2 Demografi

2.1 Befolkningsutvikling 2009 – 2039

Innbyggertallet pr. 31.03.2020 var på 1189.

Figur 1 viser folketallsutvikling de 10 siste årene og framskriving for 20 år fremover med tre alternativer. Folketallet har hatt nesten 10 % nedgang fra 2009 til 2019.

Figur 1 Befolkningsframskriving med 3 alternativer i perioden 2010-2040. Kilde; SSB , tabell 07459 og 11668

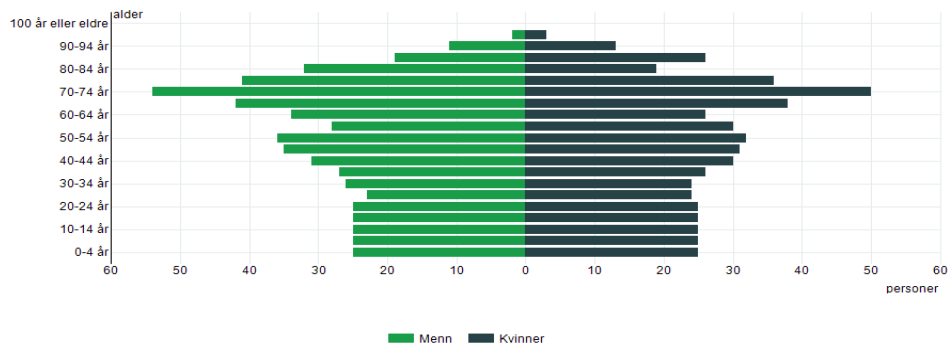

Ved bruk av høy nasjonal vekst vil folketallet i framtiden holde seg omtrent konstant i tiden fram over. Dette alternativet gjelder kun hvis kommunen opplever høy andel av barnefødsler i tiden framover, at levealderen for befolkningen i kommunen er høy, at innvandring til kommunen er høy og at innflyttingen til kommunen holder seg på et middels nivå. De to andre alternativene til viser at hvis antall barnefødsler er middels til lav, levealderen er middels til lav, innflyttingen til kommunen fra andre steder i Norge er middels og innvandringen til kommunen er middels til lav, så vil folketallet fortsette å synke fram mot 2029 med 3,4 % på det minste og 4,8 % på det meste.

Figur 2 viser befolknings sammensetning i 2040. Det viser at andelen eldre øker, mens andelen yngre minker. Kvæningen har forholdsvis høy gjennomsnittsalder 2019 i 46 år. Gjennomsnittsalderen vil sannsynligvis bli enda høyere i de nærmeste ti årene.

Figur 2 Framskrevet folkemengde 2040, kilde SSB tabell 11668

11668: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter kjønn og alder. Kvænangen (-2019), Hovedalternativet (MMMM), 2040.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

2.2 Innvandring

Tall i fra SSB viser at det bor 87 personer med innvandrerbakgrunn og/ eller norskfødte med innvandrerfamilie i Kvænangen. Det er til sammen 18 nasjonaliteter. Innvandringen utgjør 7,3 % av befolkningen, og innbefatter både flyktninger og arbeidsinnvandrere.

Tabell 1 Oversikt over nasjonalitet på innvandrere, kilde SSB

	Personer
	2020
5429 Kvænanen	
Innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldre	
Alle land	87
Danmark	4
Finland	7
Sverige	5
Bosnia-Hercegovina	4
Estland	5
Hviterussland	3
Latvia	5
Litauen	3
Polen	5
Romania	6
Russland	4
Spania	3
Tyskland	5
Filippinene	3
Irak	3
Syria	14
Thailand	5
Argentina	3

Fotnoter

Arbeidsinnvandrerne er bosatt spredt i kommunen, ofte i området de arbeider i. De fleste flyktingene og innvandrerne bor sentralt i Burfjord i nærhet til skole, barnehage, butikker og kulturelle tilbud.

Barnehagen samarbeider med foreldre om implementering og synliggjøring de ulike kulturene i barnehagen ved for eksempel markering av spesielle dager.

Innvandring bidrar til å redusere nedgangen i folketallet, til tross for et negativt fødselsoverskudd. Det kan by på utfordringer med integrering og å legge til rette for trivsel og nødvendig oppfølging i lokalmiljøet.

2.3 Samisk og kvensk befolkning

I Kvænanen har det vært samisk og kvensk bosetning i flere generasjoner, Regionrådet i Nord Troms har valgt tre stammers møte som en viktig steds kvalitet for regionen. I kommuneplan for kulturminner pekes det på fornorskningens prosessens konsekvenser for samisk og kvensk kultur og språk i kommunen. Allerede på 1800-tallet ble både samer og

kvener gjenstand for en stadig mer omfattende fornorskningsspolitikk, hvor samisk og kvensk språk og kultur skulle erstattes med norsk. Dette ble systematisk innført og særlig i skoleverket ble fornorskninga av kvenske og samiske barn vektlagt. Over tid ble den gamle sjøsamiske identiteten og kulturen fortrent til fordel for en norsk identitet/kultur. Fornorskninga av samene pågikk helt frem til 2. verdenskrig, nedbrenninga mot slutten av 2. verdenskrig bidro til å fjerne ytterligere spor etter sjøsamisk kultur, og ble erstattet av gjenreisningshus som primært hadde norske bygninger som inspirasjon (Kulturminneplan).

«Evakueringen og gjenreisningen ble selve tidsskillet også når det gjaldt etnisk tilhørighet. Det ble den norske delen av Kvæningen som sto opp av asken. De to andre kulturene farget kanskje daglig livet ennå i et par tiår framover, men da århundret lakket ut, var vi alle kvæningssværing og gode nordmenn» (Isaksen, 2000).

Det er en del lokale samiske og kvenske stedsnavn som fortsatt er daglig i bruk. Bevaring av det samiske og kvenske miljøet er i Kvæningen har vært basert på innsatsen til enkeltpersoner og frivillighet. I Kommunedelplanen for kulturminner beskrives samiske og kvenske kulturminner og det foreslås en del tiltak for å ivareta samiske og kvenske kulturminner.

Kvæningen kommune har opprettet Kvæningen språksenter i 2017 for å revitalisere og ivareta det samiske og kvenske språket og kulturen, og gi tilbud om språkopplæring og etablere språkarenaer til barn, unge og voksne. Språksenteret har søkt om å få fast driftstilskudd fra Sametinget. Kvæningen kommune ble innlemmet i forvaltningsområdet for samisk utviklingsfond i 1990. Dette var en viktig anerkjennelse av kommunen som et samisk bosettingsområde.

Til sametingsvalget i 2019 var det 125 stemmeberettigede i samemantallet i Kvæningen.

På Kvæningen barne- og ungdomsskole er det 8 elever (skoleåret 2019/2020) som får undervisning i samisk som 2. Språk eller samisk som fremmedspråk, og 5 elever som får undervisning i kvensk. Skolen samarbeider med Kvæningen språksenter.

Barnehagen har tidligere ikke organisert språkopplæring i samisk eller finsk/kvensk. Samisk og kvensk kultur blir implementert i barnehagens årshjul i henhold til krav i rammeplanen.

Reindrift er en samisk næring som preger i Kvæningen spesielt på sommerstid. Det er 5 reinbeitedistrikter som har sommerbeiter i Kvæningen. Tall fra ressursregnskapet viser at det er 64 siidaandeler, med totalt 486 personer. I kommunedelplanen for kulturminner beskriver reindriftssamiske kulturminner i kommunen. En sosiokulturell undersøkelse viser at hegemoniet om at reindrift representerer det samiske, kan være med på å påvirke synligheten av interessene til det kvenske og sjøsamiske miljøet i Kvæningen (Bæhr, 2016).

2.4 Bosetting

Bosettingsstruktur i Kvæningen er preget av bosetning i bygder og spredt bosetting.

Tabell 2 viser folketallsutviklingen i bygdene fra år 2000.

Tabell 2: Folkemengde etter grunnkrets i Kvænangen kommune

		2000	2006	2010	2013	2017	2018	2020
Sør for Baddereidet	Spildra	42	38	35	33	26	26	26
	Valanhamn/Skorpa	9	10	9	5	2	2	2
	Nordstraum/Kjøllefjord	95	94	88	88	84	86	89
	Badderen	200	218	204	185	177	167	159
	Sørstraumen	86	82	78	73	59	62	58
	Navit/Sørfjord	59	57	39	32	43	39	34
	Kvænangsbotn	44	41	43	38	32	32	33
	Kjækan	46	41	42	41	40	34	31
Nord for Baddereidet	Kviteberg/Stajord	197	173	165	160	141	145	138
	Burfjord	399	404	394	405	433	440	437
	Alteidet	134	119	118	110	101	98	98
	Jøkelfjord	75	74	67	60	82	69	79
	Segelvik/Olderfjord	7	7	5	3	3	3	3
	Reinfjord	41	24	13	12	9	11	9
	Uoppgitt grunnkrets	1	5	16	0	1	10	1
		1435	1387	1316	1245	1233	1224	1198

Kilde: Statistikkbanken tabell 04317, SSB

Bosetning i bygdene har tradisjonelt vært knyttet til stedbundne næringer som landbruk, skogbruk, næringskombinasjoner og utmarksnæringer som jakt, fiske, bær- og urtesanking og vedhogst. Grendehus i bygdene er viktige samlingsplasser.

2.5 Boliger og fritidseiendom

I følge SSB er det pr. 2020, 759 eneboliger i Kvænangen (bebodde og ubebodde) og 390 fritidsboliger.

I følgende tabell vises antall husholdninger etter bygningstype.

Tabell 3 Husholdninger i Kvænangen etter bygningstype, kilde SSB

	2015	2016	2017	2018	2019
Boliger i alt	547	559	557	560	556
Enebolig	506	518	506	509	501
Tomannsbolig	12	16	18	20	20
Rekkehus, kjedehus, andre småhus	29	25	33	31	35
Boligblokk	0	0	0	0	0
Annen boligbygning	0	0	0	0	0

Kilde; 11508: Husholdninger, etter region, bygningstype, statistikkvariabel og år, SSB

Sammenligner man disse tallene vil det si at 258 registrerte eneboliger er ubebodde eller disponeres som fritidsboliger. Tall fra Avfallsservice viser at det 501 vanlige husholdningsabonnenter i Kvænangen og 556 fritidsabonnenter.

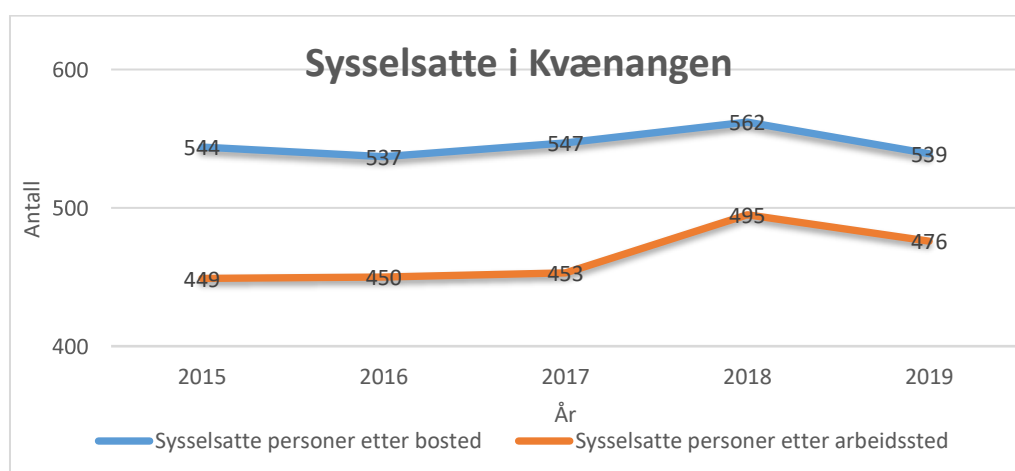
3 Sysselsetting og næringer

3.1 Sysselsetting

I 2019 er 61,6 % av Kvæningen kommunens befolkning sysselsatt.

Figur 5 nedenfor viser at tallet for sysselsatte etter bosted er høyere enn sysselsatte etter arbeidsted. Det betyr at flere av de som bor i Kvæningen har arbeidsplassen sin utenfor kommunen, og pendler fra kommunen.

Figur 3 Sysselsatte i Kvæningen. Kilde SSB

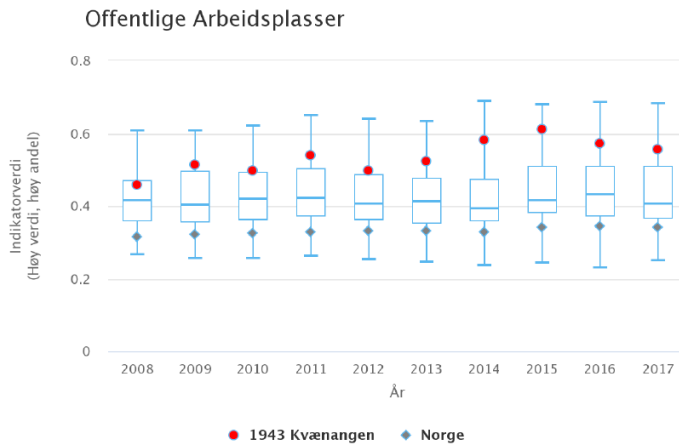
Sysselsatte etter bosted har hatt en nedgang på 1 % siden 2015, mens sysselsatte etter arbeidsted har hatt en oppgang på 8,9 % siden 2015. Det betyr at det har vært en positiv utvikling på lokale arbeidsplasser i Kvæningen

3.2 Næringsstruktur

Den offentlige sektoren er forholdsvis stor i Kvæningen. Troms- og Finnmark Fylkeskommune (TFFK) presenterer kommunetall fra boxplot –diagrammer. Boxplot-diagrammene viser en sammenligning av tall fra Kvæningen med tall fra fylket og landsgjennomsnittet på utvalgte indikatorer.

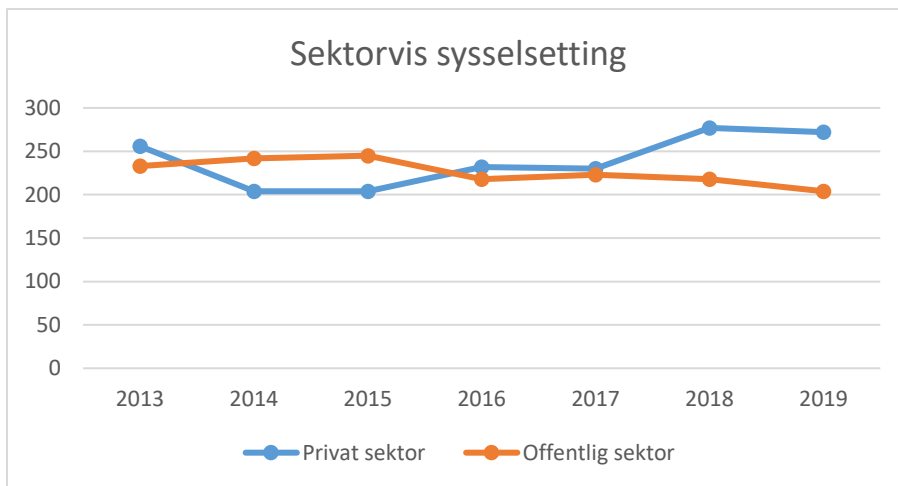
Når det gjelder offentlige arbeidsplasser ligger Kvæningen kommune godt over gjennomsnittet i landet og fylket, men har lavere andel offentlige arbeidsplasser enn det høyeste i fylket. Figur 6 viser en fremstilling av utvikling offentlige arbeidsplasser i Kvæningen.

Figur 4 Offentlig arbeidsplasser i Kvænangen. Kilde; PANDA, TFFK

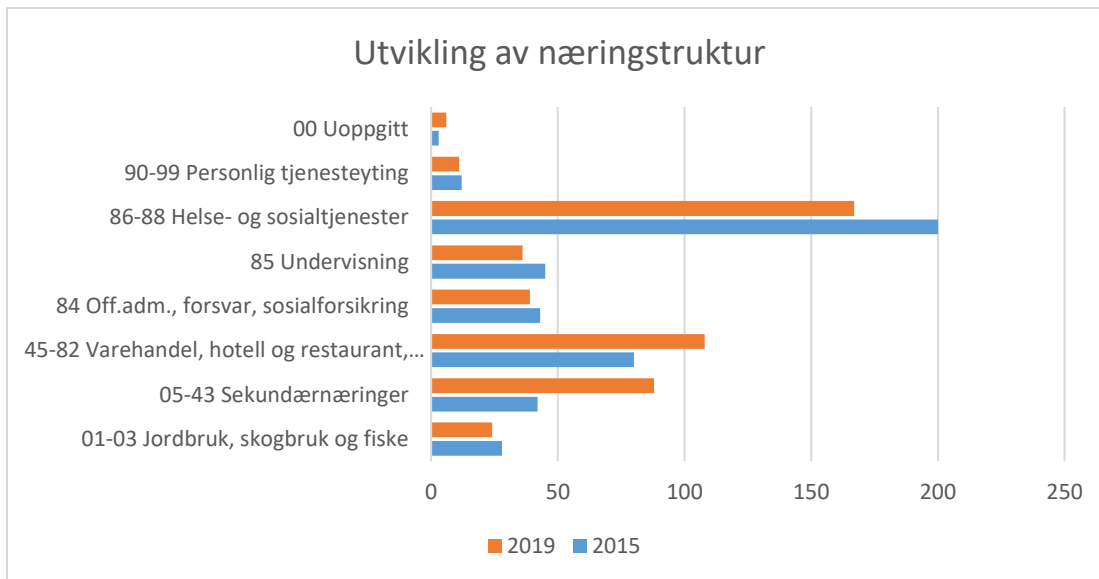
I 2019 var 43 % av de sysselsatt i offentlig sektor, og 57 i privat sektor. Figur 7 viser utvikling i sysselsetting fordelt på sektor.

Figur 5 Sysselsetting sektorvis, Kilde; SSB tabell 07984

Tendensen i utviklingen er nedgang i offentlige arbeidsplasser og oppgang i private arbeidsplasser.

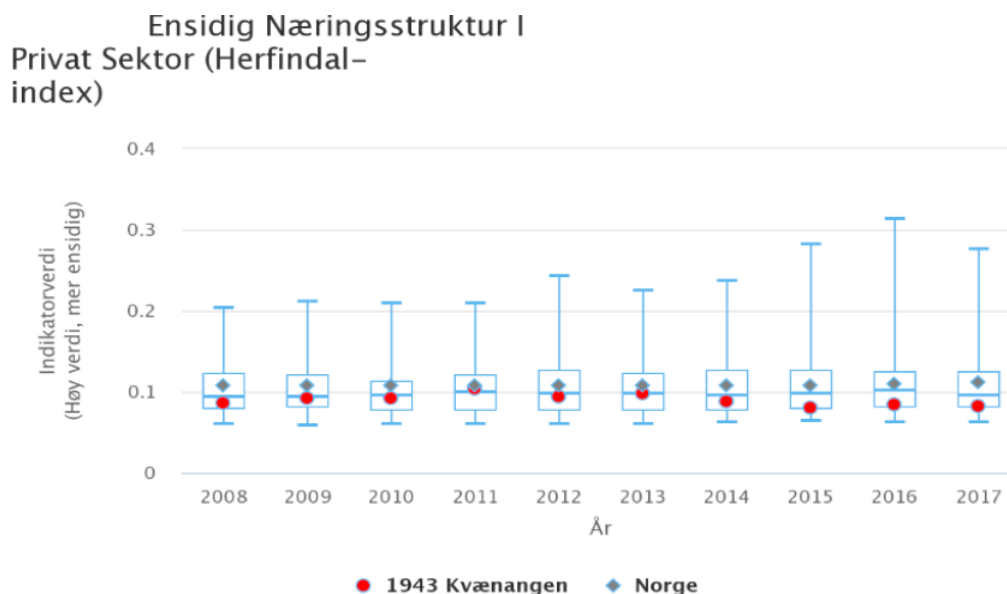
Figur 6 Næringsstruktur . Kilde SSB, tabell 07979

Figur 8 viser at det fortsatt er størst sysselsetting i helse- og sosialsektoren, men at man ser at det størst nedgang i arbeidsplasser i helse- og sosialsektoren, og størst økning i varehandel, hotell og restaurantnæringer og sekundærnæringer i perioden 2015 til 2019.

Indikatoren for ensidig næringsstruktur i privat sektor viser at Kvæningen scorer ganske lavt, under landsgjennomsnittet. Kvæningen har mange små næringsaktører i privat sektor.

Figur 7 Ensidig næringsstruktur i privat sektor. Kilde; PANDA, TFFK

3.3 Omstillingskommune

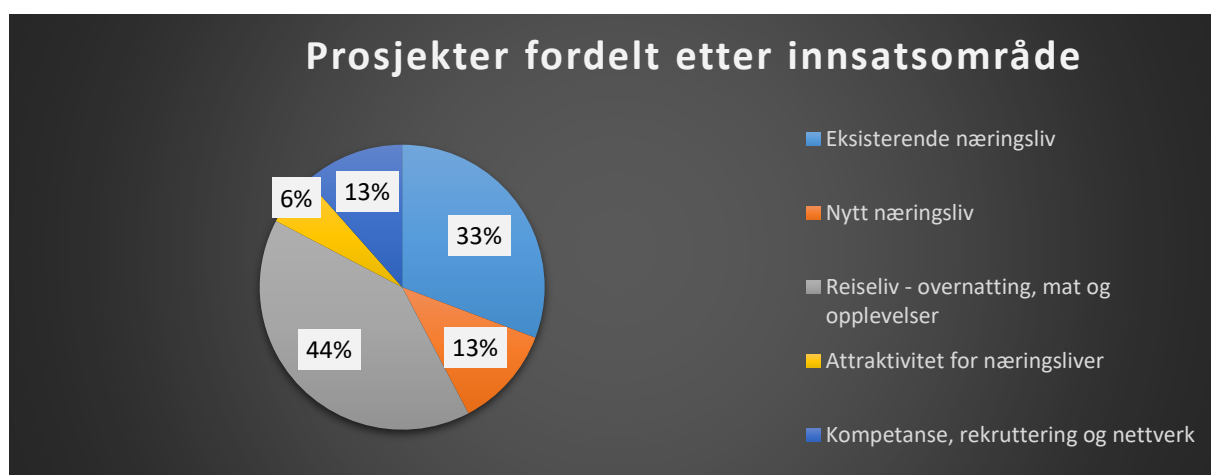
Kvæningen kommune fikk i 2017 status som omstillingskommune. Omstillingsprosjektet disponerer 4 mill NOK årlig i 3 år. Målet er å skape 20 nye arbeidsplasser innen utgangen av 2020. Omstillingsprosjektets innsatsområder er følgende:

- Reiseliv – overnatting, mat og opplevelser
- Nytt Næringsliv
- Eksisterende næringsliv
- Attraktivitet for næringslivet
- Kompetanse, rekruttering og nettverk

I løpet av 2018 og 2019 er det gjennomført 58 prosjekter, 60 % av prosjektene er i forarbeidsfasen og 32 % i forprosjektfasen. Kun et få tall av prosjektene er i hovedprosjektfasen.

Omstillingsprosjektet rapporterer at følgende fordeling av prosjekter i forhold til innsatsområde

Figur 8 fordeling av prosjekter omstillingsprosjektet, Kilde Kvæningen næringsfabrikk

44 % av prosjektene som er gjennomført hører til reiseliv- overnatting, mat og opplevelser. Tall fra SSB, jmf. figur 8, viser at denne sektoren har hatt vekst i 2018-2019. Dette tyder på at omstillingsprosjektet har hatt positiv effekt på utvikling av arbeidsplasser i kommunen.

3.4 Arbeidsmarked

Arbeidsmarkedsintegrasjon er et mål for hvor godt arbeidsmarkedet i en kommune er integrert med arbeidsmarkedet utenfor. Høy verdi på denne indikatoren indikerer at kommunen er godt integrert med et arbeidsmarked utenfor kommunen. Grafen under viser at Kvæningen har en høy arbeidsmarkedsintegrasjon som igjen betyr at kommunen er godt integrert i arbeidsmarkedet utenfor kommunen.

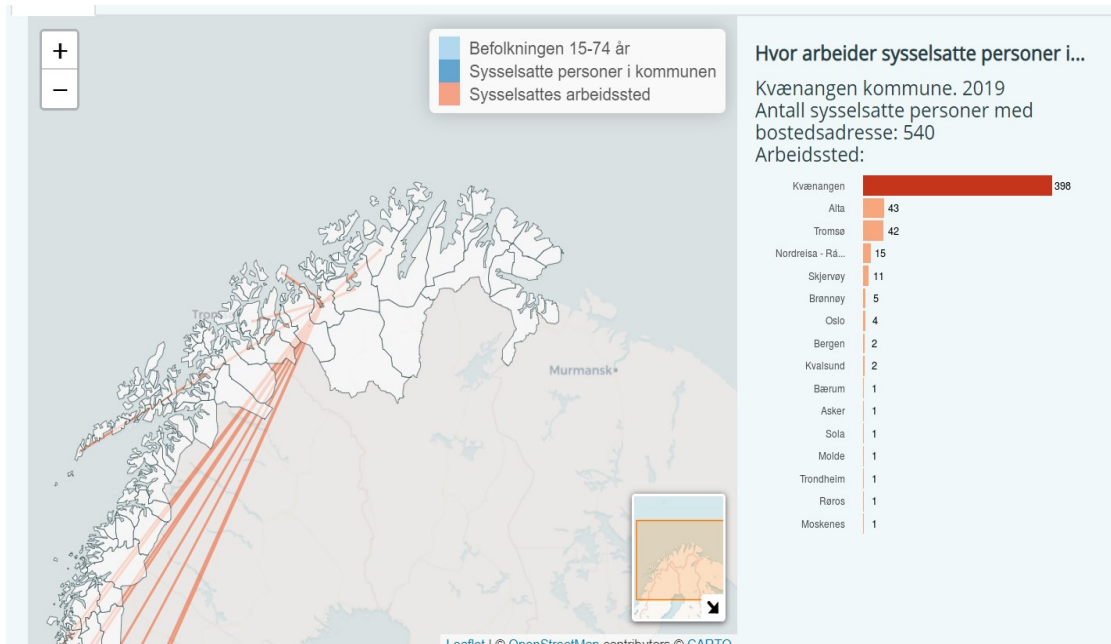
Figur 9 Arbeidsmarkedsintegrasjon. Kilde; PANDA, TFFK

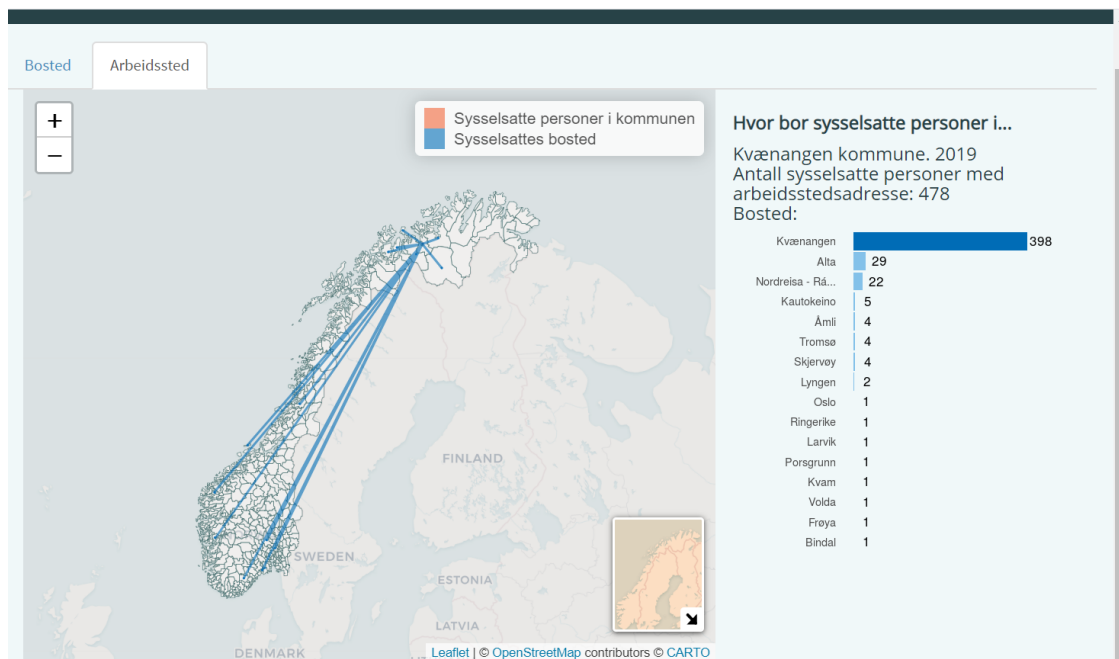
3.5 Pendling

I Kvænanen er det flere som pendler ut av kommunen enn inn til kommunen Tall fra SSB viser at den største utpendlingen fra Kvænanen er til Alta og Tromsø, og den største innpendlingen er fra Alta og Nordreisa.

Figur 10 Utpendling 2019, Kilde. SSB, tabell 03321

Figur 11 Innpendling til Kvæningen. Kilde SSB, tabell 03321

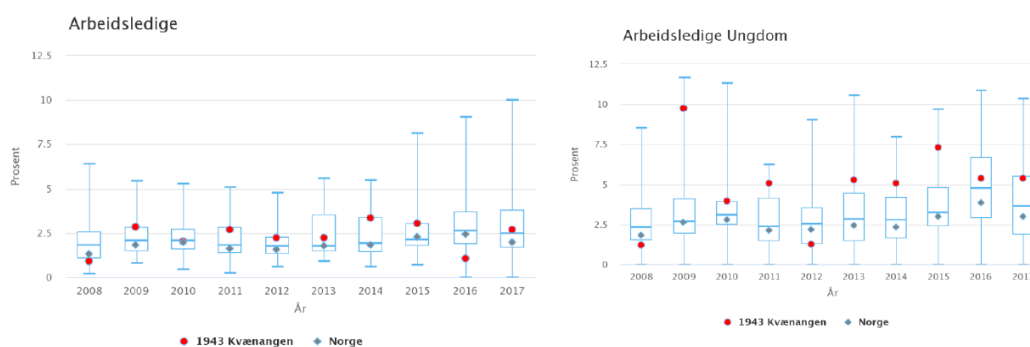

3.6 Arbeidsledighet

Arbeidsledighetsprosenten er et mål på hvor stor andel av arbeidsstyrken som er uten arbeid. Høy verdi på denne indikerer at en stor andel av arbeidskraftsressursen i kommunen/regionen ikke benyttes. I 2019 er 3,1 % av de mellom 15-74 år i Kvæningen kommune arbeidsledige. I 2018 var denne andelen 1,8 %, altså har andelen arbeidsledige i kommunen økt i løpet av det siste året med 1,3 %.

Andelen arbeidsledig ungdom har vært varierende de siste årene. De siste årene har andelen arbeidsledige ungdom vært over gjennomsnittet i Troms og Finnmark og ladet for øvrig Norge.

Figur 12 Arbeidsledige i Kvæningen. Kilde; PANDA, TFFK

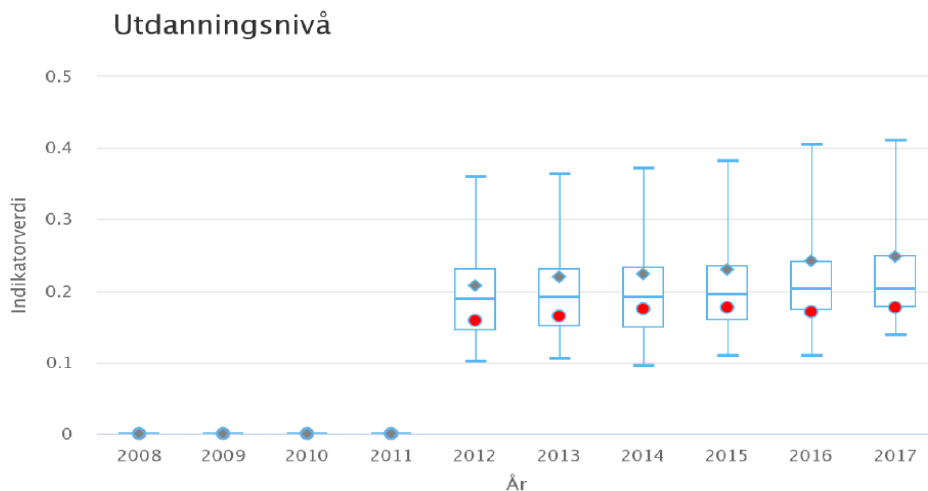
Indikatortallene for arbeidsledig ungdom i Kvæningen varierer stort fra år til år. Årsaken til det kan være at utvalget er smått, og små endringer gir store prosentvise utslag.

Arbeidsledigheten i Kvæningen har økt etter koronautbruddet. Før koronautbruddet var arbeidsledigheten på 3,6 % av arbeidsstyrken. I mars 2020, to uker etter koronautbruddet, var arbeidsledigheten på 8,3 %, mens i april var den på 5,3 %. Arbeidsledighetstall i Kvæningen har fulgt trenden i andre kommuner Nord Norge, stor økning i mars og deretter stabilisert seg på et høyere nivå i april.

3.7 Utdanningsnivå

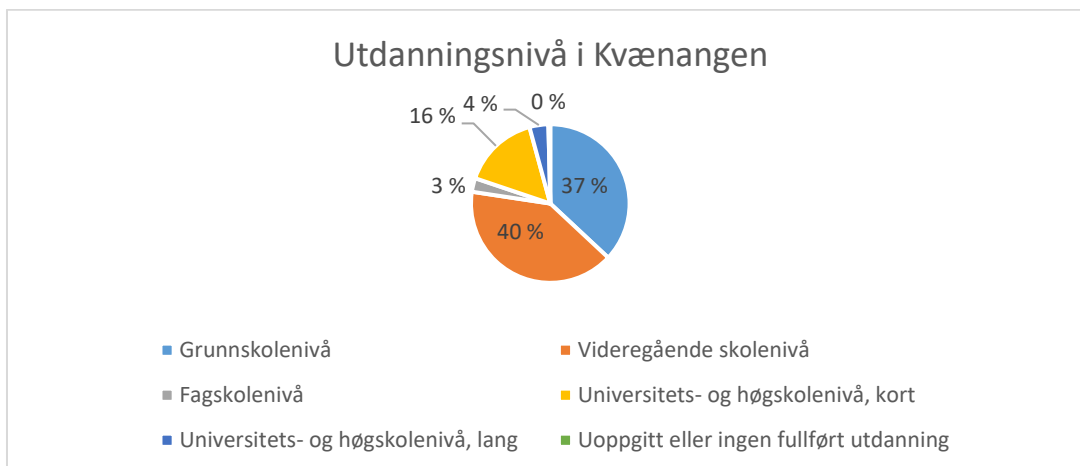
En høy verdi på utdanningsnivå indikerer at en stor del av befolkningen i kommunen har utdanning som tilsvarer høyskole eller universitetsnivå. Kvæningen kommune scorer lavere enn landet og fylket for øvrig, pga. at størst andel av befolkningen i Kvæningen har videregående utdanning som høyeste utdanningsnivå.

Figur 13 Utdanningsnivå i Kvæningen kommune. Kilde PANDA, TFFK

Figur 16 viser fordelingen av høyeste utdanning i befolkningen over 16 år

Figur 14 Høyeste utdanningsnivå i Kvæningen. Kilde SSB, tabell 09429

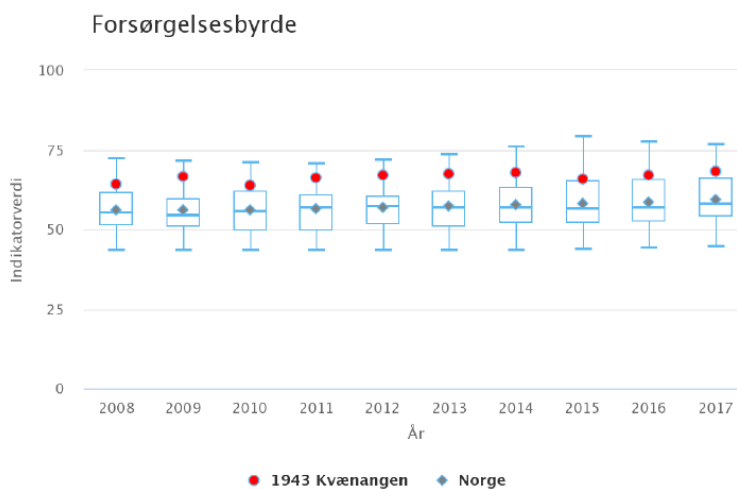

40 % av befolkningen har videregående utdanning som høyeste utdanningsnivå, Høyskole og universitetsutdannelse er det 20 % av befolkningen i Kvæningen som har.

3.8 Forsørgelsesbyrde

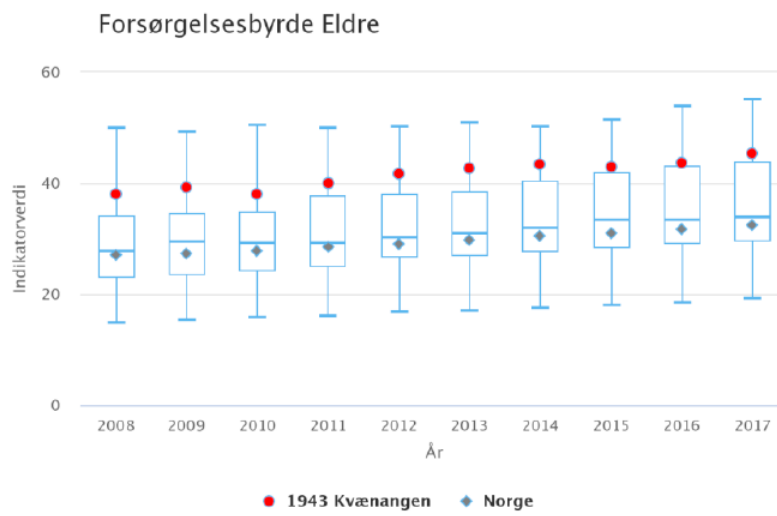
Forsørgelsesbyrden viser de potensielle effektene av endringer i befolkningsstruktur for sosial og økonomisk utvikling. Høy Verdi på denne indikerer en høyere byrde for den yrkesaktive befolkningen. Kvæningen kommune har en høy forsørgelsesbyrde sammenlignet med Troms og Finnmark og med Norge. Det betyr at i alderen 0-14 år og 65+ er større enn befolkningen i arbeidsdyktig alder. Altså 15-64 år. Dette gjenspeiles også i befolkningspyramidene.

Figur 15 Forsørgelsesbyrde Kvæningen kommune. Kilde PANDA, TFFK

Forsørgelsesbyrden Eldre viser de potensielle effektene av endringer i befolkningsstruktur for sosial og økonomisk utvikling. Høyere verdi på denne indikerer en høyere byrde for den

Figur 16 Forsørgelsesbyrde eldre-Kvænanngen, Kilde: PANDA, TFFK

4 Folkehelse og levekår

Med grunnlag i folkehelseloven samt plan- og bygningsloven skal kommunen fastsette overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet, som er egnet til å møte de utfordringer kommunen står ovenfor. Folkehelseloven pålegger kommunen å ha en folkehelseoversikt som identifiserer folkehelseutfordringer i kommunen, med en vurdering av konsekvenser og årsaker. Oversikten skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi. Folkehelseoversikt for Kvæningen d ble utarbeidet 2018, og ble lagt frem for kommunestyret i juni 2018. I

Folkehelse skal vurderes og ivaretas ved revidering av alle kommunale planer, etter prinsippet «helse i alt vi gjør». Folkehelsearbeidet er all innsats som medfører friskhet, trivsel og god helse i en befolkning, og har et særlig fokus på forebygging fremfor behandling.

4.1 Folkehelseprofil

I FHI folkehelseprofil for kommunene sammenlignes Kvæningen med fylket og Norge som helhet. Kvæningen ligger noe dårlig an enn Norge som helhet. Sammenligning med fylket som helhet har vi områder vi gjør det bra, men det er noen områder som må tas spesielt hensyn til:

1) Andel over 80 år	7) Andel tilknyttet vannverk
2) VGS eller høyere utdanning, 30 – 39 år	8) Forventet levealder, menn
3) Barn av enslige forsørgere	9) Psykiske symt. /lidelser
4) Stønad til livsopphold, 20 – 66 år	10) Overvekt og fedme, 17 år
5) Bor trangt, 0 – 17 år	11) Hjerte og karsykdom
6) Trives på skolen, 10. klasse	

Kvæningen står seg spesielt godt på drikkevannsforsyning, Luftkvalitet, Valgdeltagelse 2019 og antibiotika bruk.

Tabell 4 Folke helseprofil Kvæningen, FHI

Folkehelsebarometer for kommunen

I oversikten nedenfor sammenliknes noen nøkkel tall for kommunen og fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at kommuner og fylker kan ha ulik alders- og kjønns sammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene for å se utvikling over tid i kommunen. I Kommunehelse statistikkbase, <http://khs.fhi.no> finnes flere indikatorer samt utfyllende informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en folkehelseutfordring for kommunen, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Verdiområdet for de ti beste kommunene i landet kan være noe å strekke seg etter.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- ▬ Verdien for landet som helhet
- ▬ Variasjonen mellom kommunene i fylket
- ▬ De ti beste kommunene i landet

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Folkehelsebarometer for Kvæningen
Befolkning	1 Andel over 80 år	7,4	4,2	4,2	prosent	
	2 Personer som bor alene, 45 år +	28,4	26,3	25,5	prosent	
	3 VGS eller høyere utdanning, 30-39 år	68	76	80	prosent	
Oppvekst og levekår	4 Lavinntekt (husholdninger)	6,2	6,6	7,4	prosent	
	5 Inntektsulikhet, P90/P10	2,7	2,6	2,8	-	
	6 Barn av enslige forsørgere	20	18	15	prosent	
	7 Stignad til livsopphold, 20-66 år	24	17	16	prosent (a,k)	
	8 Bor trangt, 0-17 år	32	22	19	prosent	
	9 Leier bolig, 45 år +	14	13	12	prosent	
	10 Trives på skolen, 10. klasse	62	82	85	prosent (k)	
	11 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.	29	29	24	prosent (k)	
	12 Frafall i videregående skole	25	25	20	prosent (k)	
	Miljø, skader og sykker	13 God drikkevannsforsyning	100	85	90	prosent
14 Andel tilknyttet vannverk		40	86	88	prosent	
15 Luftkvalitet, fint svevestøv		1,4	2,7	5,4	µg/m³	
16 Skader, behandlet i sykehus		16,6	13,7	13,7	per 1000 (a,k)	
17 Vold, anmeldte tilfeller		6,5	8	6,9	per 1000	
18 Fornøyd m/ lokalmiljø, Ungd. 2017-19		-	63	68	prosent (a,k)	
19 Trygt i nærmiljøet, Ungdata 2017-19		-	88	85	prosent (a,k)	
20 Kollektivtilbud, Ungdata 2017-19		-	48	63	prosent (a,k)	
21 Fritidsorganisasjon, Ungd. 2017-19		-	63	65	prosent (a,k)	
22 Ensomhet, Ungdata 2017-19		-	22	22	prosent (a,k)	
23 Valgdeltakelse, 2019		68	63	65	prosent	
Helse- og livsstil	24 Lite fysisk aktive, Ungd. 2017-19	-	15	14	prosent (a,k)	
	25 Røyking, kvinner	-	6,4	5	prosent (a)	
Helsestatus	26 Forventet levealder, menn	75,0	78,5	79,4	år	
	27 Forventet levealder, kvinner	81,5	83,2	83,5	år	
	28 Utd.forskjeller i forventet levealder	-	4,6	4,9	år	
	29 Fornøyd med helse, Ungd. 2017-19	-	67	70	prosent (a,k)	
	30 Psykiske sympt./lidelser	187	154	154	per 1000 (a,k)	
	31 Overvekt og fedme, 17 år	34	29	23	prosent (k)	
	32 Hjerter- og karsykdom	23,8	19,0	17,4	per 1000 (a,k)	
	33 Antibiotikabruk, resepter (ny def.)	110	262	306	per 1000 (a,k)	
	34 Vaksinasjonsdeknning, mestlinger, 9 år	-	95,6	96,0	prosent	

4.2 Levekår og oppvekst

I folkehelsekartleggingen fra 2018 oppsummeres de største utfordringer på denne måten

- Stor andel lavinntekts-husholdninger. Andelen barn som lever i lavinntekts-familier er større enn landet og fylket. Aleneboende er den vanligste husholdningsformen.
- Generelt lavt utdanningsnivå. Dette gir utfordringer for den enkelte med hensyn til å få seg jobb, og kan virke begrensende på etablering av arbeidsplasser.
- En betydelig lavere andel av elevene i Kvæningen er fornøyd med lokalmiljøet, skolen og helse, enn landsgjennomsnittet
- Få arbeidsplasser i private sektor.
- Manglende universell utforming av omsorgsboliger, for få tilrettelagte boliger til boligosiale målgrupper, og et svært lite privat boligutleie-marked

5 Barn og unge

Hensynet til barn og unge skal ivaretas i kommunens planlegging. Det skal legges til rette for gode og trygge møteplasser og aktivitetsfremmende omgivelser som gir varierte muligheter for sosialt samvær, lek og utfoldelse (Veileder - Barn og unge i plan og byggesak 2020).

I 2019 var 15,6 % av Kvæningens befolkning i alderen 0-17år.

5.1 Grunnskole

Kvæningen kommune har en grunnskole 1.-10. klasse – på Kvæningen barne- og ungdomsskole i Burfjord.

Følgende tabell viser utvikling på elevtall og tallet på lærere.

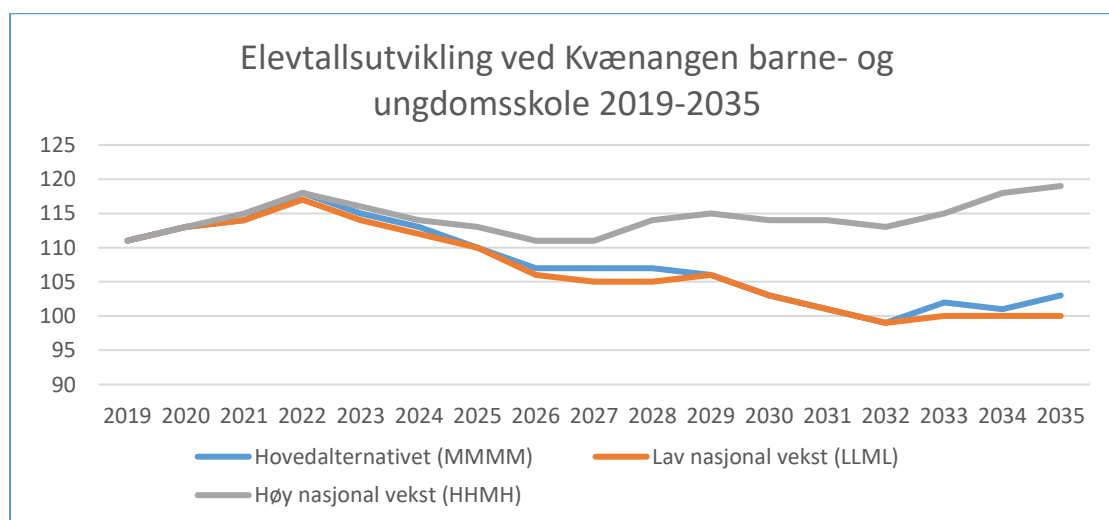
Tabell 5 Nøkkeltall Kvæningen barne- og ungdomsskole. Kilde: Skoleporten

Indikator og nøkkeltall	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Tallet på elever	115	112	119	111	113
Tallet på lærere med kontaktlærerfunksjon	10	9	10	10	10
Tallet på lærere	26	23	26	23	24

Tall fra Skoleporten viser at elevtallet har vært variert mellom 111 og 119 elever de siste 5 skoleårene. Tallet på lærere har gått ned fra 26- 23 lærere. Det er en kontaktlærer pr. klassetrinn.

Tallet på elevene vil mest sannsynlig gå ned i henhold til tall fra SSB og framskriving av befolkningstall

Figur 17 elevtallsutvikling ved Kvæningen barne- og ungdomsskole. Kilde: SSB. tabell 11668.

Tall fra SSB viser at ved lavnasjonal vekst og ved hovedalternativet vil det bli nedgang i elevtallet, og det er stor sannsynlighet for at elevtallet vil stabilisere seg på rundt 100 elever fra år 2032.

Lærertetthet

I forbindelse med Stortingsmeldingen NOU om tidlig innsats i 2018, ble det satt nye normer for antall elever pr. lærer. Normen for 2020 er på 15 i 1.-4. trinn og 20 på 5.-7. trinn og 8.-10 trinn.

Tall fra Kvæningen viser at Kvæningen kommune har lavere gruppestørrelse enn normen, og i 2019/2020 hadde 1-4. trinn 0,9 årsverk mer enn på landsbasis 5.-7

Tabell 6 Gruppestørrelse KVBU, Kilde skoleporten

Skoleår	Kvæningen barne- og ungdomsskole			
	Gruppestørrelse 2* 1.-4. trinn	Gruppestørrelse 2 5.-7. Trinn	Gruppestørrelse 2 8.-10. trinn	Gruppestørrelse 2 1.-10. trinn
2017-2018	11,2	11,2	10,1	10,8
2018-2019	8,0	11,9	9,8	9,7
2019-2020	10,6	16,9	16,6	14,3

*)Gruppestørrelse 2 er beregnet ut ifra antall elevtimer minus timetall for spesialundervisning og særskilt norsk. Tallet blir delt på antall ordinære undervisningstimer (inkludert samisk). Du kan lese mer om beregningen av gruppestørrelse 2, og beregningen av behovet for undervisningsårsverk her <https://www.wisweb.no/wwfile/155313/gruppestorrelse2.pdf>

Ressursbruk på skolen kan belyses med nøkkeltall for driftsutgifter pr. elev. Tabell 7 viser at KVBU har høyere driftskostnader, lønnskostnader, inventarer og utstyr og undervisningsmateriell pr. Elev enn landet for øvrig. Det er en tendens at driftsutgifter har gått opp mens lønnsutgifter pr. elev har gått ned.

Tabell 7 Økonomi. Kilde: Skoleporten, Udir.

Indikator og nøkkeltall	2015	2016	2017	2018	Nasjonalt 2018
Driftsutgifter per elev	190 425	185 414	189 310	191 348	121 243
Lønnsutgifter per elev	161 700	155 876	156 344	156 318	95 297
Prosentandel lønnsutgifter av totale utgifter	88,1%	88,3%	88,4%	84,9%	81,7%
Driftsutgifter til inventar og utstyr per elev	1 815	985	2 803	2 697	1 100
Driftsutgifter til undervisningsmateriell per elev	2 565	2 009	2 535	2 048	1 400

Det finnes flere indikatorer på læringskvalitet. I dette tilfellet har vi valgt ut følgende indikatorer, spesialundervisning, andel av elever på mestringsnivå 3-5 i lesing og regning i 8. trinn.

Tabell 8 Nøkkeltall for læringskvalitet, kilde Skoleporten

Nøkkeltall	Kvæningen	KOSTRA-gruppe 06	Landet uten Oslo
	2019	2019	2019
Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning	15	10	7,8
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn	80	71,6	75
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn	78,6	64,6	68,7

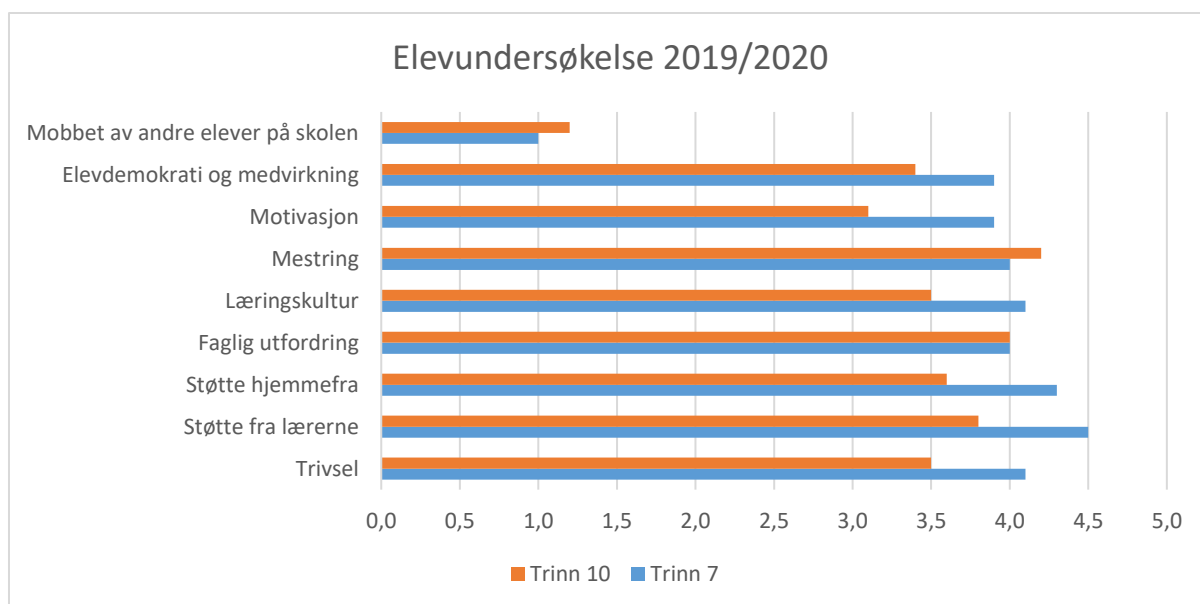
En indikator på læringskvalitet er grunnskolepoeng

Tabell 9 Grunnskolepoeng KVBU , kilde skoleporten

Indikator og nøkkeltall	2014 - 2015	2015 - 2016	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019
Grunnskolepoeng, gjennomsnitt KVBU	39,7	43,8	43,1	47,4	41,9
Grunnskolepoeng, gjennomsnitt Nasjonalt	40,8	41,2	41,4	41,8	42,0

Når det gjelder læringsmiljø gir elevundersøkelser et godt bilde på det. Elevundersøkelsen viser at det forekommer mobbing på skolen. Elvene er stort sett fornøyd med skolehverdagen, og denne undersøkelsen viser at 7. klassingene er stort sett mer fornøyd med skolen enn 10. klassinger.

Figur 18 Elevundersøkelse KVBU 2019/2020, kilde skoleporten

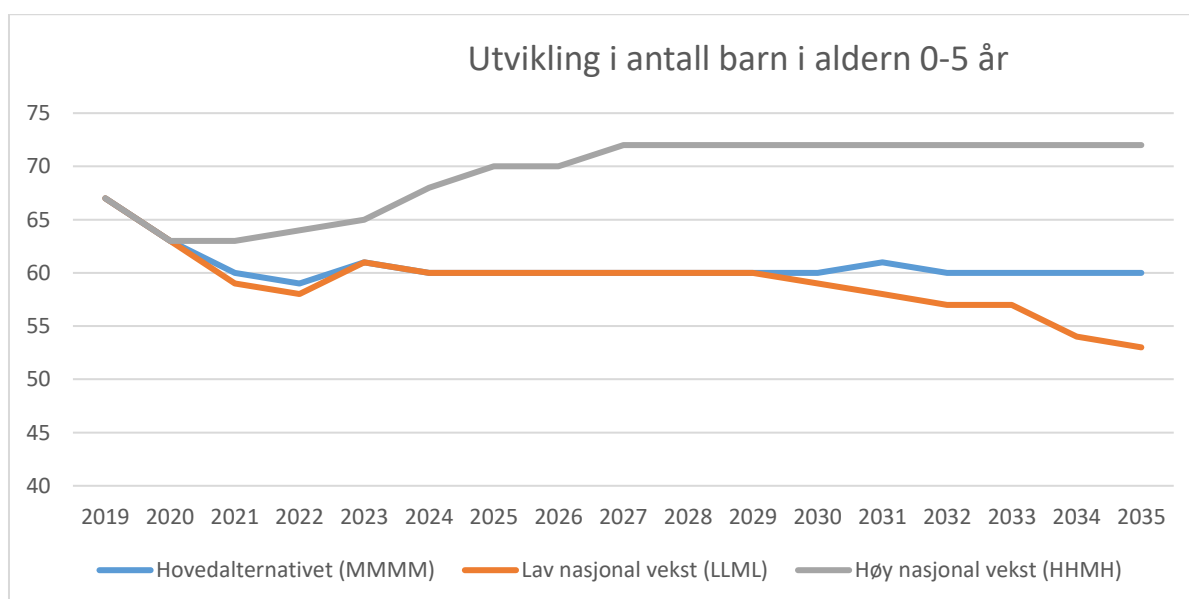
Kvæningen barne- og ungdomsskole har i gjennomsnittet hatt 2 elevbedrifter i året de siste 5 årene.

5.2 Barnehage

Tall fra SSB viser at i 2019 var 84,4 % av barn i alderen 1-5 år i barnehagen, som er noe lavere enn i fylket og landet for øvrig. I Kvæningen kommune er det kun en kommunal barnehager, med avdelinger i Burfjord og i Badderen.

Følgende figur viser utvikling i antall barnehage i Kvæningen i perioden 2020 til 2035. De siste årene er det født rundt 8-9 barn i året.

Figur 19 Utvikling av antall barn i alderen 0-5 år . Kilde: SSB , tabell 11668

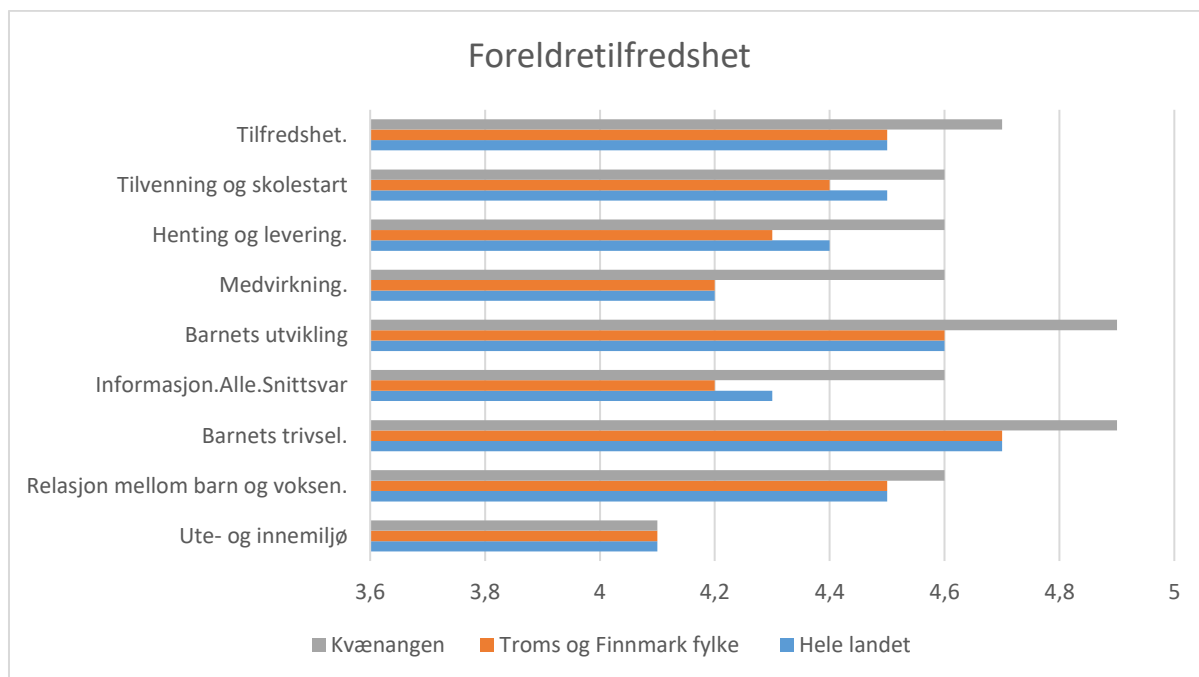
Tabell 10 viser at det er forholdsvis høye driftsutgifter pr. barn i barnehagen i Kvæningen.

Tabell 10 Ressursbruk barnehager i Kvæningen,

		Kvæningen	KOSTRA-gruppe 06	Landet utenom Oslo
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager (f201, f211, f221) per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kr) ³	kr	113,4	86,7	78,8
Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	7%	7,8%	14,3%
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)	kr	197 311	187 076	163 207

Foreldreundersøkelse viser at foreldre er stort sett fornøyd med tilbudet i barnehagen.

Figur 20 Foreldretilfredshet i barnehagen Kvæningen

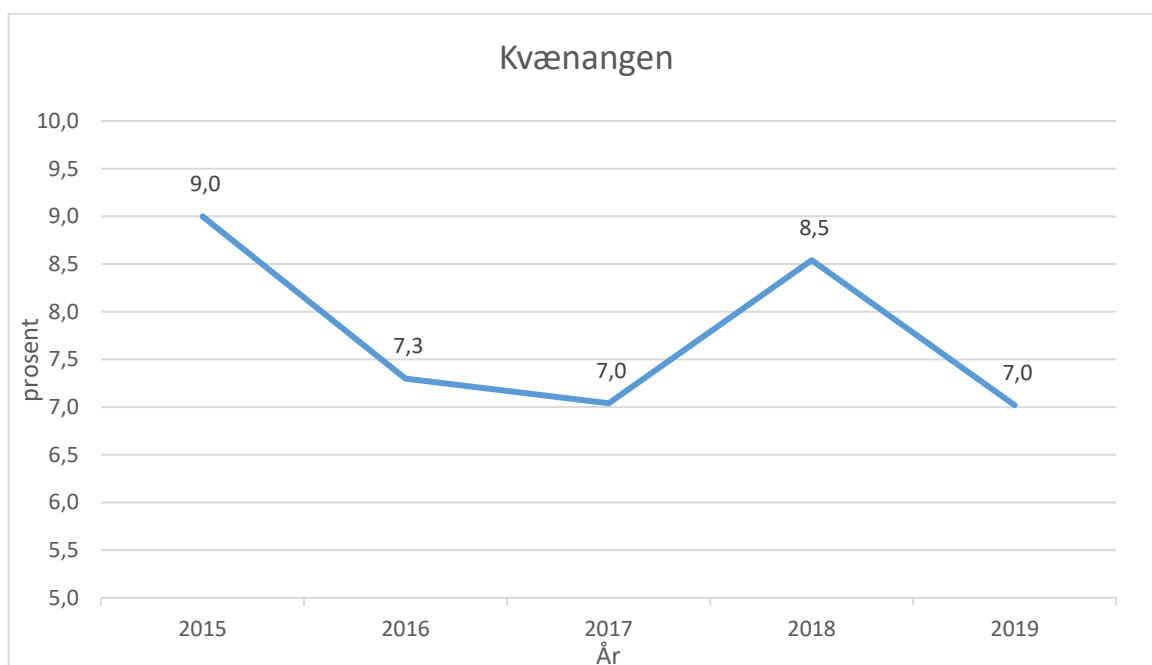
5.3 Barnevern (interkommunalt)

Kvæningen kommune inngikk en avtale om barnevernssamarbeid med Alta kommune fra 01.01.2020. Inntil da har kommunen hatt et samarbeid med Nordreisa kommune. Kvæningen kommune valgte å gå ut av samarbeidet etter revisjon av kontrollutvalget og Troms fylkeskommunes evaluering av Kvæningen og Nordreisa barnevernstjeneste.

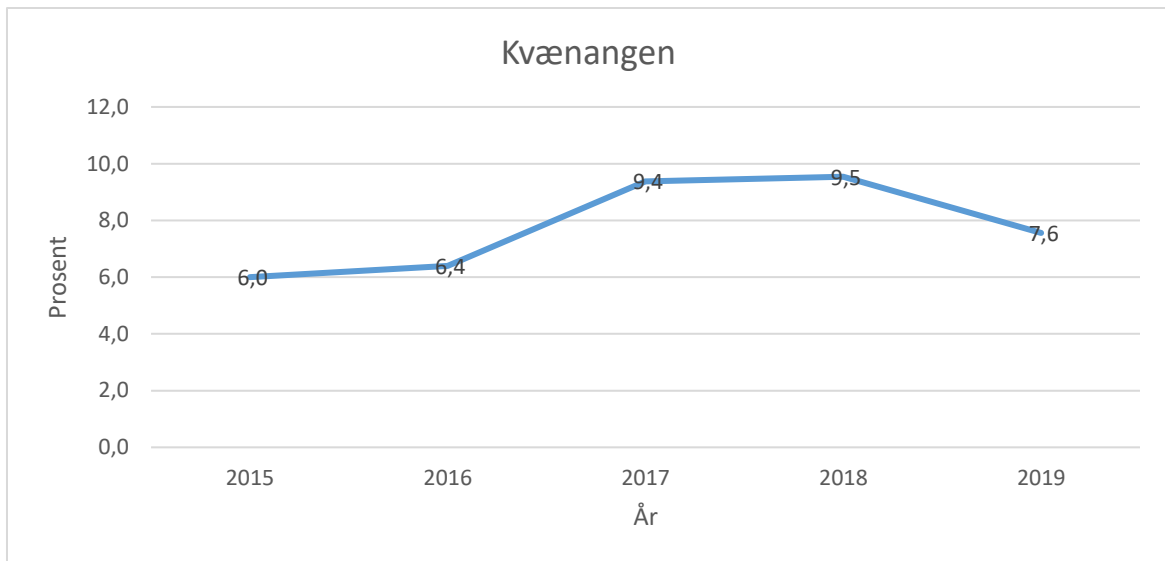
Figurene nedenfor viser utvikling av andelen barn med barnevernstiltak og andelen undersøkelser i forhold til innbyggere i aldersgruppen 0-17 år. Utviklingen viser at andelen barn med barnevernstiltak har variert fra år til år, og at det har vært en nedgang fra 2018-2019. Andelen

undersøkelser har også hatt en nedgang. Dette kan ha hatt sammenheng med omorganiseringsprosessen i barnevernstjenesten.

Figur 21 Andel barn med barnevernstiltak i forhold til innbyggere i aldersgruppen 0-17 år (2019). Kilde Bufdir

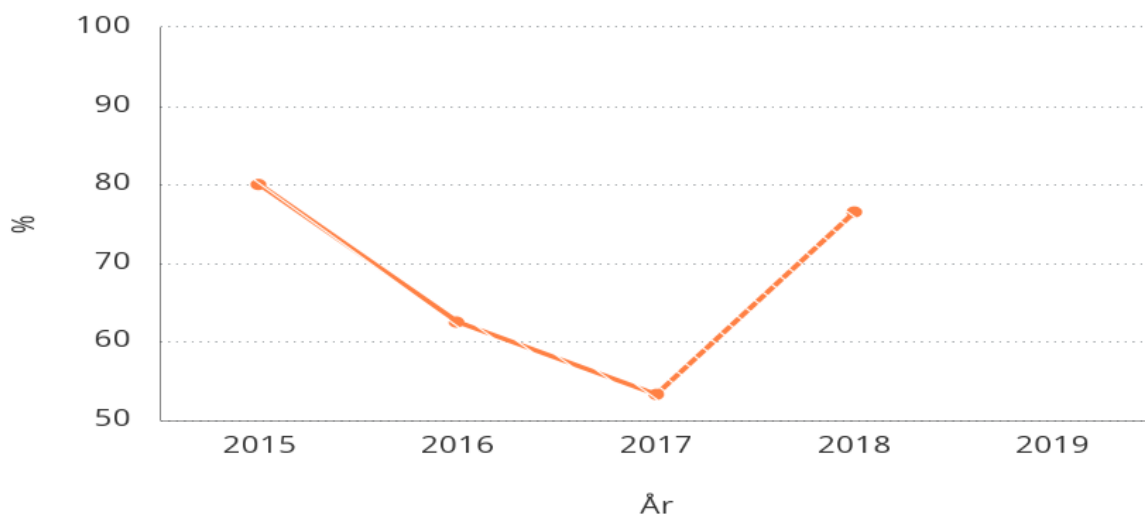
Figur 22 Andel barn med undersøkelse i forhold til antall innbyggere i aldersgruppen 0-17 år (2019)

Av barn med hjelpetiltak viser statistikken at hjelpetiltak i hjemmet har økt fra 2017 til 2018 og at det har vært en liten nedgang i andelen barn som bor utenfor hjemmet. Dette kan tyde på at det har vært større fokus på forebyggende arbeid, og samarbeidet mellom ulike sektorer som skole, barnehage og hjem.

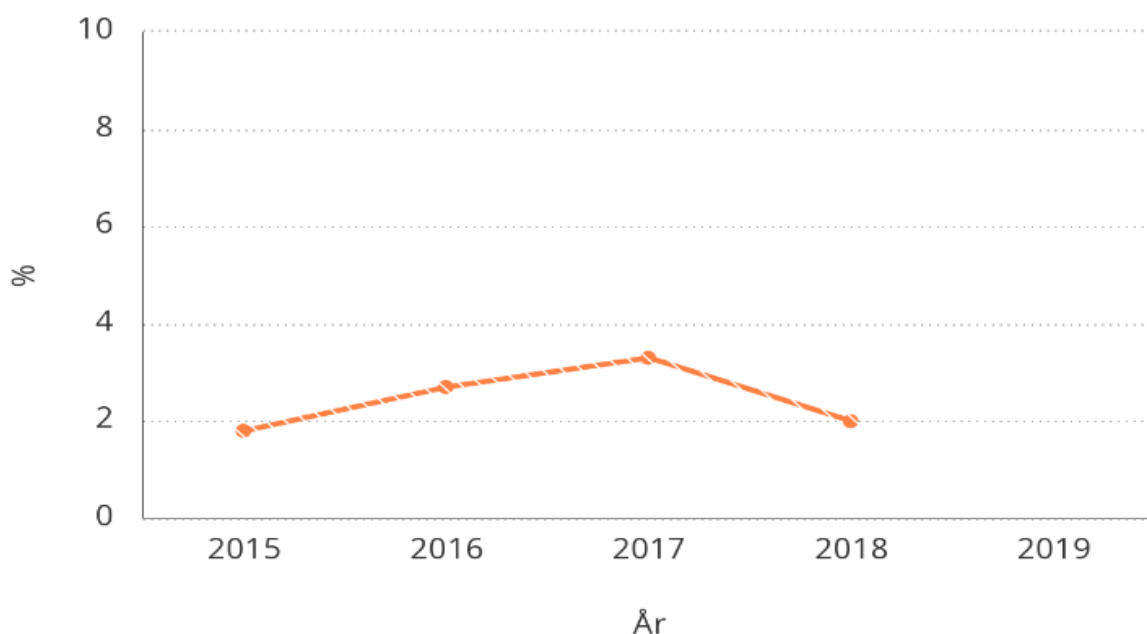
Figur 23 Andel barn med hjelpetiltak i hjemmet av alle barn med tiltak 0-17 år (2019)

Andel barn med hjelpetiltak i hjemmet av alle barn med tiltak 0-17 år (2019)

Figur 24 Barn som bor utenfor hjemmet i løpet av året i forhold til antall innbyggere i aldersgruppen 0-17 år (2019)

Barn som bor utenfor hjemmet i løpet av året i forhold til antall innbyggere i aldersgruppen 0-17 år (2019)

I rapport om kommunesamarbeid – vertskommunemodell for Loppa, Kvæningen og Alta (2019) kommer det frem at Kvæningen har de siste årene opplevd høy andel fristbrudd i undersøkelsessaker, og at tilsynskrav i fosterhjem ikke oppfylles. Statistiske tall for 2019 viser at det har vært en forbedring

5.4 Kulturskole

Kulturskolen tilbyr allsidig opplæring innen teater, sang, samspill, instrumentopplæring, visuell kunst og matkultur. Foreldre/foresatte søker sine barn inn hver høst på de tilbud som ønskes, og det betales en semesteravgift inn til kommunen for høst- og våsemesteret. Undervisningen skjer på ettermiddag og kveldstid i ulike undervisningsrom på Kvæningen barne- og ungdomsskole. Stort sett holdes det semesterkonserter/utstillinger og forestillinger til hvert semesterslutt, pluss andre opptredener gjennom året. Et uttalt mål for kulturlivet i Kvæningen og også for kulturskolen, er at barn og unge får opplæring i de ulike fagene de har interesse for, samt at de får oppleve mestring, samhold og trening i å vise seg og sitt talent fram for andre.

Tall fra SSB viser at 23 % av innbyggere i alderen 6-15 år er elever ved kulturskolen.

5.5 Idrett og friluftsliv

Kvæningen kommune har gjennomført friluftskartlegging i 2020. Kommunedelplan for idrett, kultur og friluftsliv legger føringer for satsing innen idrett og friluftsliv.

6 Helse og omsorg

Kapitlet om helse og omsorg suppleres i løpet av oktober 2020.

7 Klima, Miljø og bærekraftig utvikling

7.1 Klima og miljø

Klimaendringene er vår tids største utfordring for livet på kloden, og det utfordrer vårt samfunn økologisk, økonomisk og sosialt. Det å begrense klimagassutslipp og håndtere klimaendringer og klimatilpassing må løses i fellesskap, og kommunene er viktige motorer for bærekraftig lokalsamfunnsutvikling. Kommunenes rolle i overgangen til lavutslippssamfunnet er blant annet adressert i nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging 2019-2023. Klimaendringer forventes å sette strengere rammer for politikk og økonomisk aktivitet i årene fremover.

Prisavtalen forplikter norske kommuner til handling for å begrense klodens temperaturøkning, ved å redusere klimagassutslippene. Store deler av Norges klimagassutslipp kommer fra aktiviteter der kommunene sitter med viktige virkemidler, spesielt utslipp fra veitrafikk. Kommunene har et ansvar for å kutte utslipp lokalt, både innenfor transport, avfall, bygg og andre sektorer. Videre har kommunene også et stort ansvar når det kommer til arealforvaltning og bevaring av naturmangfold, økosystem og arter. Hverdagen i norske kommuner handler mye om å håndtere dilemmaer. Ønsket om vekst og positiv befolkningsutvikling kan komme i konflikt med andre verdier. Boligbygging og næringsutvikling må avveies mot biologisk mangfold, matproduksjon og rekreasjonsverdier. Utviklingen må tilfredsstillere dagens behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter.

Klimaendringene vil påvirke vær og vind, og kan gi større utfordringer knyttet til for eksempel ekstremvær. Lokalt vil økende temperaturer og hyppigere og mer intens nedbør

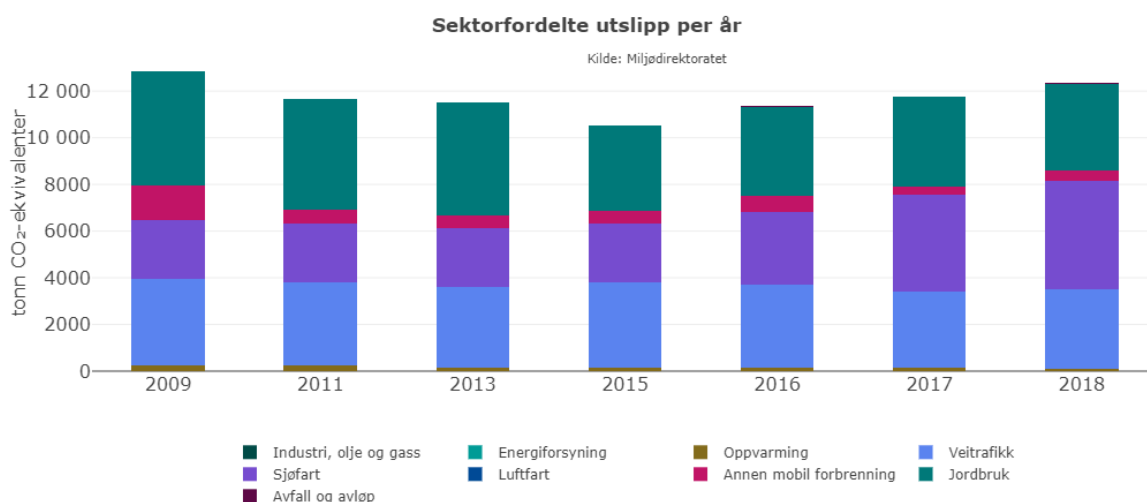
sannsynligvis føre til nye utfordringer for boliger, næringsbygg, veier, avløpssystem og annen infrastruktur. Dette får betydning for kommunens byggprosjekter, arealbruk og arealplanlegging, og krever økt kompetanse på klimatilpasning. I tillegg vil klimaendringer stille større krav til kommunens beredskap. Det er i kommuner og lokalsamfunn det er størst behov for «beredskap mot overraskelser».

Alle produkter vi bruker har et klimafotavtrykk som stammer fra produksjon, transport og avfallshåndtering. I Kvæningen er mengden husholdningsavfall per innbygger klart over landsgjennomsnittet, og når det kommer til husholdningsavfall levert til gjenvinning, ligger Kvæningen langt over snittet i landet.

Kvæningen kommune har vedtatt en Kommunedelplan for energi og klima for Nord-Troms 2010 – 2014 den 30.06.2010. Denne planen er et samarbeid på tvers av kommunegrensene i Nord-Troms. Planen er vedtatt med en handlingsdel. Planen er ikke oppdatert til dagens situasjon med tanke på klima- og teknologiutviklingen. (Arbeidet med ny Klima og Miljøplan er startet opp som et interkommunalt arbeid, ledes fra Lyngen kommune).

Søylediagrammet viser klimagassutslipp i Kvæningen kommune målt i CO₂-ekvivalenter over tid.

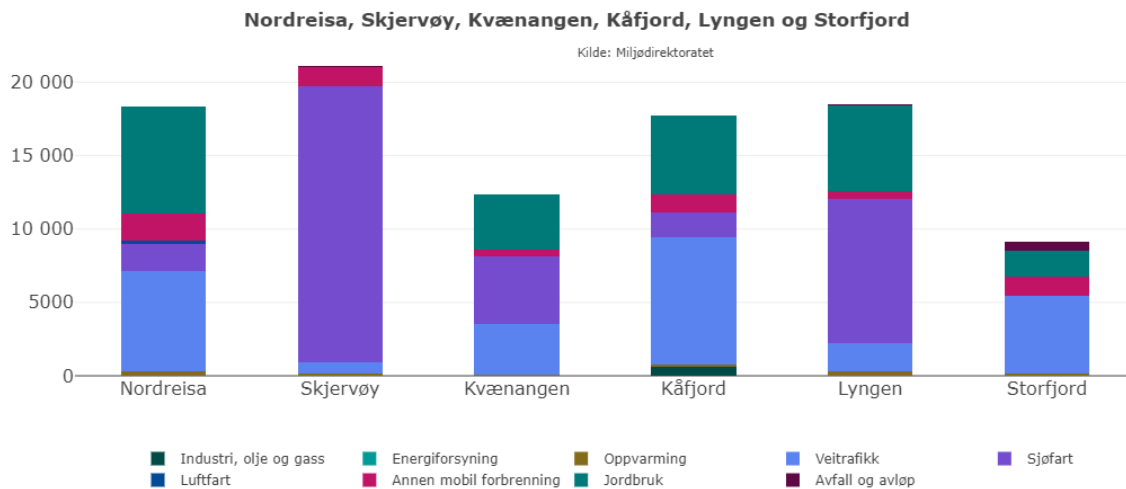
Figur 25 Sektor fordelte utslipp per år.

Sjøfart, Veitrafikk og jordbruk står for en stor del av utslippene i Kvæningen.

Sammenligning med andre kommuner og regioner har liten mening da alle har sine særtrekk med næringsstruktur, geografi og samferdsel.

Figur 26 Utslipp i kommunene

I 2018 vedtok rådmannsutvalget i Nord-Troms å revidere kommunedelplan for energi og klima. Lyngen kommune er søker kommune, i regionrådet, etter anbudsrunderen ble Rambøll tildelt oppdraget med rullering av kommunedelplan for energi og klima i Nord Troms.

Klimaprofil Troms 2017 viser hvilke endringer og utfordringer en kan forvente seg i fylket.

I veileder om Havnivåstigning og stormflo (DSB), legges det frem tall som viser at en kan forvente seg en havnivåstigning på 68 cm i Burfjord og 66 cm i Kjækan fra år 2081 og mot år 2100 med forventet klimapåslag.

Det må tas høyde for ekstremvær i Planleggingen for fremtiden.

Aktsomhetskartene som produseres av NVE viser områder med potensiale for snøskred, jordskred og steinsprang i Kvænanen.

7.2 Naturmangfold

Det er to naturreservater i Kvænangen kommune. (Njemenjajkojohka- og Bekkemyra-naturreservat).

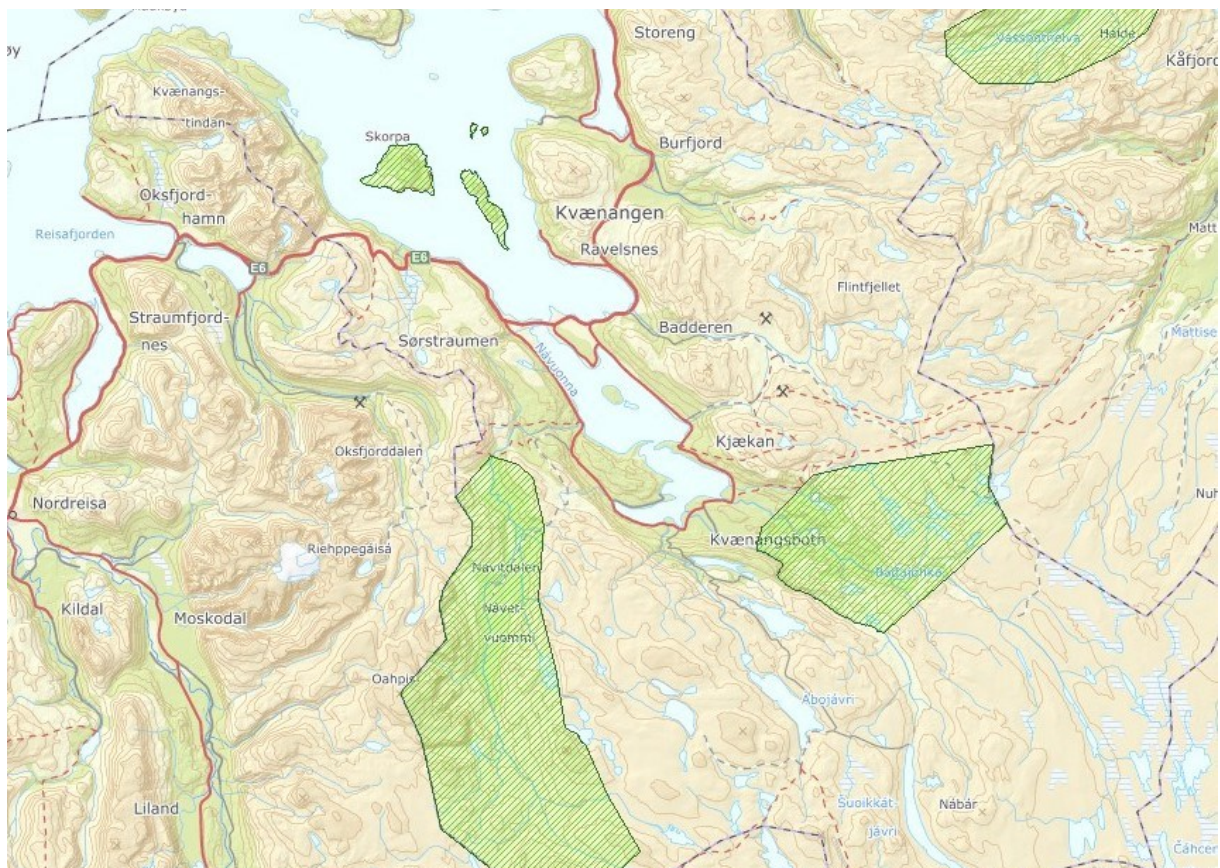
Naturreservater er den strengeste formen for områdevern og omfatter områder som inneholder truet, sjelden eller sårbar natur, representerer en bestemt naturtype, har en særlig betydning for biologisk mangfold, utgjør en spesiell geologisk forekomst. Eller har særskilt naturvitenskapelig verdi.

Det er tre landskapsvernområder i kvænangen kommune. (Kvænangsbotn-, Navitdalen-, Skorpa-Nøkland Landskapsvernområde). Formålene med landskapsvernområdene i Indre-Kvænangen er å ta vare på et natur- og kulturlandskap i et dalføre med variert og særpreget skog-, fjell- og vassdragsnatur, som er lite berørt av tekniske inngrep og som skaper identitet for kvensk og samisk kultur.

Landskapsvernområdet på Skorpa og Nøkland, formålet med vernet er å bevare to særpregete øyer og to holmer med deres natur- og kulturlandskap, samt planteliv knyttet til kalkbjørkeskog iblandet furu, kalkbetinget vegetasjon med forekomster av krypsivaks og kulturbetinget engvegetasjon. Mangfoldet av naturtyper og karakteristiske dolomittformasjoner gjør øyområdet til en særpreget landskapsmessig og biologisk helhet.

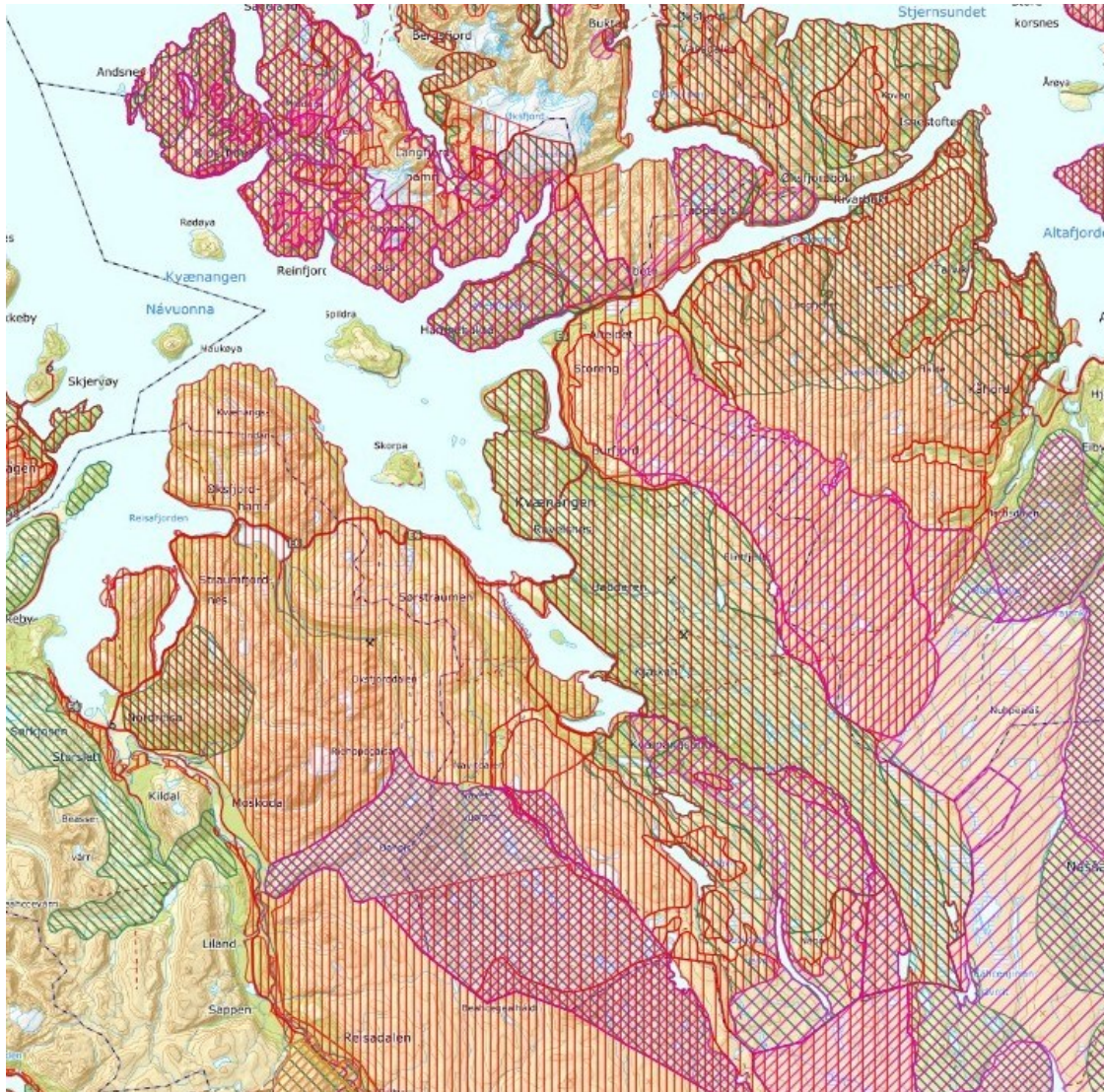
Figur 27 Naturvernområder i Kvænangne

7.3 Reindrift

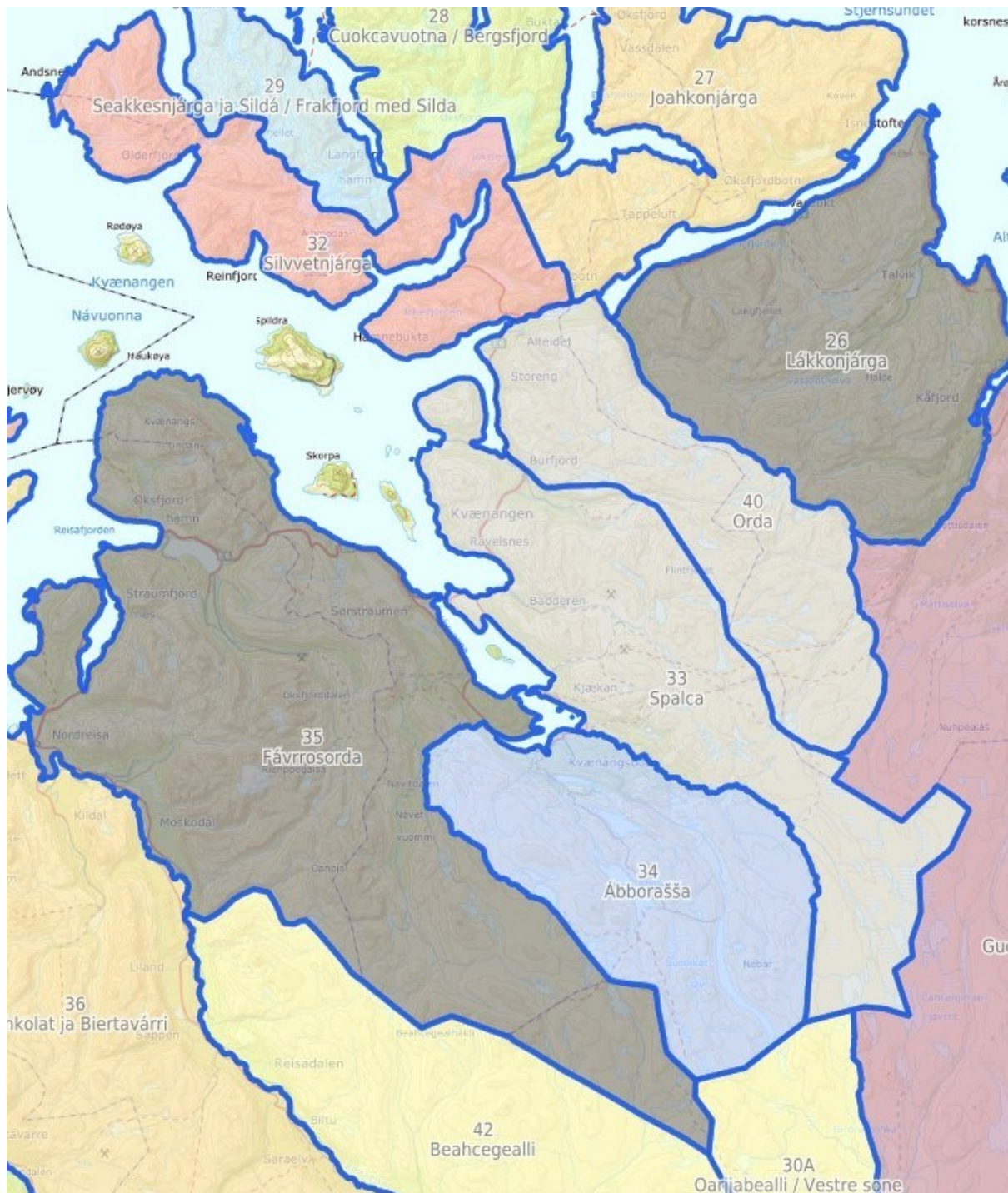
Reindriftens driftsform medfører behov for store sammenhengende arealer. Det er viktig å ta hensyn til tidligere inngrep som har funnet sted innenfor det enkelte distrikts grenser, det er de samlede effektene av planer og tiltak som skal vurderes (regjeringen.no).

Figur 28 Arealbruk reindrift

Kartet viser den totale arealbruken slik den er i dag. Vi ser at hele fastlandet brukes av reindriften. Noen områder er viktigere enn andre. Kommunen initierer dialog med næringa. Potensielle konflikter kan være motorisert ferdsel i utmark, veibygging, utbygging av vindkraftverk og fritidsbebyggelse.

Figur 29 Reinbeitedistrikt i Kvænangen

Bildet viser administrative grenser i Kvænangen: Reinbeiteområde Vest-Finnmark, I Kvænangen har vi fem reinbeitedistrikt som er: 35 Fávrrósorda, 34 Ábborašša, 33 Spalca, 40 Orda og 32 Silvvetnjárga. Arealbruken og distriktene er kommuneoverskridende.

8 Areal og infrastruktur

Arealbruken reguleres i kommuneplanens arealdel 2017 -2029 samt gjeldende reguleringsplaner for Alteidet (Sollia boligfelt 1978), Badderer (Sætra boligfelt 1981), Burfjord (Sentrumsplan 1985), Burfjord (Boligfelt øst 1985), Baddereidet (Boliger for reindrifutøvere 1988), Kvænangsbotn (Rekbukta hyttefelt 1991), Burfjord (Boligfelt Syd 1993), Badderer (Småbåthavn 2001), Navit (hytteområde 2003), Indre Navit (Hytteområde 2003), Kjækan (Løkvikneset hyttefelt 2006), Storeng (Fritids- og turistformål 2006), Leirbukt (Myreng hyttefelt 2006), Kjækan (Iverbakken hyttefelt 2007), Kjækan (Perten hyttefelt 2010), Burfjord (Stormo II Boligbebyggelse 2010), Nordstraumen (Fritidsbebyggelse 2010), Kjækan (Fritidsbebyggelse, Skianlegg og småbåthavn 2011), Nordstraumen (Gåsnes 2011), Låvan (Fritidsbebyggelse 2012), Saltnes (Isbresenteret 2016), Kvænangsfjellet (E6 2016), Kjækan (Fritidsbebyggelse og småbåthavn 2020),

8.1 Boliger

Det er i kommuneplanens arealdel avsatt areal for fremtidig boligfelt. På Alteidet, Burfjord, Badderer står ferdig regulerte tomter ledig, og det er også planlagt utvidelser av eksisterende boligfelt og etablere nye felt i disse bygdene.

8.2 Sentrumsformål

Burfjord Sentrum er lokalisert mot havna. Området har potensiale for utvikling. Arealet har formål forretninger/kontor/helse/industri. I havna så er det djupvannskai og et lite mottak for hvitfisk samt et stort industribygg, som har stått mye tomt. Det er gjort vedtak i kommunestyret om at en politisk komite skal se på formålet «Småbåt- og fiskerihavn i Burfjord»

For å få en bedre og oppdatert sentrumsplan må man prioritere en revidering av sentrumsplan i Burfjord.

8.3 Fritidsbebyggelse

Kommunen har fjorten hyttefelt, de fleste i Indre Kvænangen, av dem er det kun tre til fem som er helt utbygd. I arealplanen er det avsatt nye 12 fritidsområder som kan reguleres.

8.4 Havn og industri

Det er regulert til formålet Industri både i Burfjord og Badderer. I arealplanen er et område i Labukta (Alteidet) avsatt til fremtidig industriområde/dypvannskai, der må kommunen komme i gang med grunnnavståing og grunnundersøkelser slik at vi kan ha området klart til eventuelle overskuddsmasser fra utbedring av E6 Kvænangsfjellet. Må også se på områder der vi eventuelt kan bruke hvis det blir etterspørsel etter areal til industri.

8.5 Grønnstruktur, friluftsliv, rekreasjon

I sentrumsplanen for Burfjord er det satt av fire områder til formål friområder (De er ikke opparbeidet og to av dem er bebygd med dispensasjon fra planen), og et område til torg. (Ikke opparbeidet). For noen av områdene bør det vurderes om angitt formål stemmer med

bruk. Den demografiske utviklingen peker i retning av flere eldre. Arealene er i dag dårlig tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne.

Arealer for lek og idrett er under reguleringsprosess, og vil mest sannsynlig ferdigstilles i 2020

I Kvæningen er det gode muligheter for å utøve friluftsliv. Det er store sammenhengende naturområder både på fastlandet og øyene. Kartlegging og verdsetting av friluftsområder i Kvæningen er gjennomført og ble ferdigstilt våren 2020 for fremtidig arealplanlegging. Kvæningen kommune har et omfattende løypenett for snøscooter som mange bruker i friluftslivs betydning selv om det ikke inngår under betegnelsen «Friluftsliv»

8.6 Parkering

I sentrumsplanen for Burfjord er det ikke avsatt områder/areal til parkering. Ved rullering av sentrumsplan må man tenke på en hensiktsmessig bruk og utvikling av sentrum og det bør foretas en vurdering av parkeringsbehovet og dagens bruk.

8.7 Veinettet i kommunen

Veinettet til kommunen består i dag av 144 km og noen få km med gang- og sykkelvei, Samtlige veier er helårsveier. E6 er 54 km og går tvers gjennom kommunen og deler kommunen i to, på den vil vi ha mye trafikk, for det meste i sommermånedene. Vi har 39 km fylkesvei og 51 km kommunal veg.

Kvæningen kommune har en vedtatt trafikksikkerhetsplan, den er klar for revidering. Mange av tiltakene som var planlagt er gjennomført men det mangler noen trafikkfarlige punkter igjen.

8.8 Gravlund

Kvæningen kommune har flere registrerte kirkegårder. De som brukes mest i dag er kirkegårdene på Nordstraumen og på Storeng. Storeng Kirkegård ble utbygget og utvidet for noen år siden, og Kvæningen menighet er i en prosess med utvidelse av Nordstraumen kirkegård pga. plassmangel.

8.9 Offentlig bebyggelse

Kommunen er i en prosess der de ser på muligheten å samle helse under samme tak i området som er regulert til helseformål.

8.10 Havbruk og kystsoneplan

Kystsoneplanen (2015) skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Kommunen har i dag 7 akvakulturanlegg og et Slakteri/foredling drevet av Mowi Norway AS (merket rødt i kartet). Kystsoneplanen er fra 2015. Med tanke på en bærekraftig forvaltning av kommunens ressurser, økt press på kystsonen og nye avstandskrav mellom lokalitetene, vil det være behov for revidering. En ny kystsoneplan vil være viktig for å skape gode rammevilkår for både tradisjonelle fiskerier og akvakultur for fremtiden.

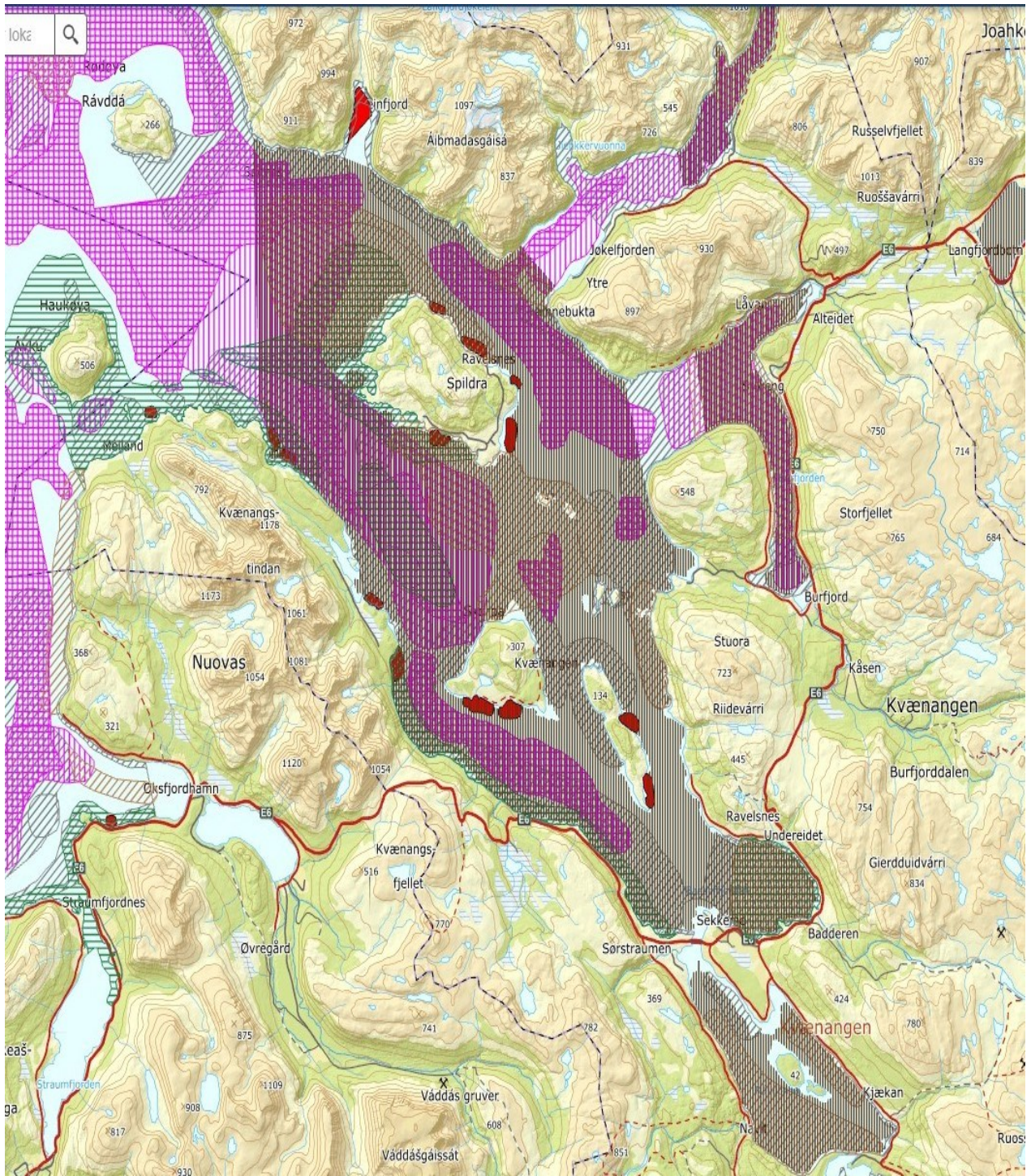
Området innenfor Storstraumen er fra myndighetenes side avsatt til Nasjonal laksefjord.

8.11 Fiskeri

I Kvæangan kommune er det registrert 4 fiskere i blad-A og på blad-B er det 14. Ute i fjordbassenget er det også mange fiskere fra Nordreisa og Skjervøy som også fisker, så i snitt er det en aktiv fjord, di siste årene(f.o.m. 2017) har det vært innsig av silda i ytre-Kvæangan og med silda kommer det mange andre fiskesorter, og fiskere fra hele landet.

I Fiskeridirektoratet lager de kart som forteller hvor de forskjellige områdene for Gyteområder, Gytefelt, Fiskeplasser både for aktive og passive redskap, rekefelt og låssettingsplasser.

Etter disse dataene så er Kvæangsbassenget en meget god fiskerifjord.

8.12 Vannforsyning

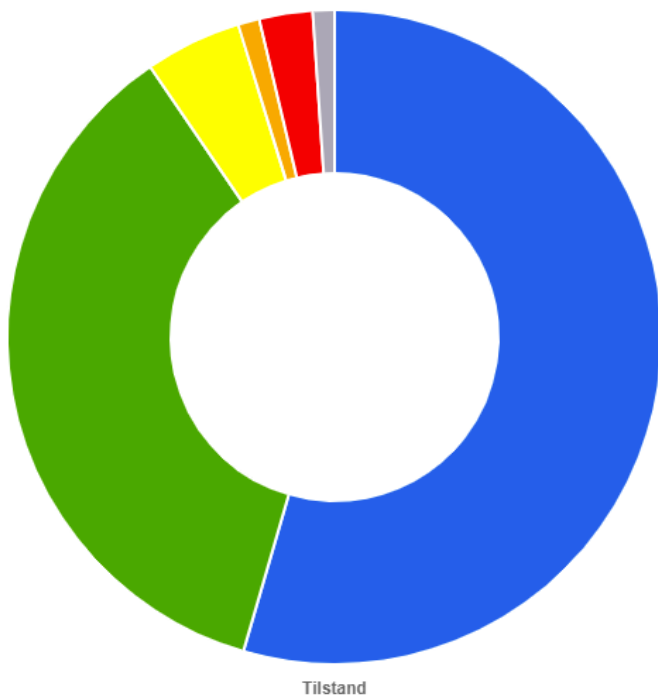
Kvæningen kommune er en del av Nordreisa og Kvæningen vannområde i Troms og Finnmark vannregion. Kvæningen kommune har 7 vannverk (Alteidet, Storeng, Burfjord, Sætra, Kjækan, Kvæningsbotn og Sørstraumen).

Kommunens målsetting er å levere et hygienisk og godt drikkevann til alle våre abonnenter. God miljøtilstand i vannforekomstene, samt oppfyllelse av krav om helse og vann i drikkevannsforskriften er målsetningen for de kommunale vannverkene, jf. Hovedplan for vann 2009-2018.

Arbeidet med rulling av Hovedplan vann er påbegynt, men ikke fullført. Dette er et omfattende arbeid hvor det vurderes å kjøpe inn tjenester for å få denne på plass

Økologisk tilstand, Alle overflatevann

	TILSTAND	ANTALL	%
😊	Svært god	103	54.5
🙂	God	68	36.0
😐	Moderat	9	4.8
😞	Dårlig	2	1.1
😡	Svært dårlig	5	2.6
😕	Udefinert	2	1.1
	Alle	189	100.0

Oversikt over økologisk tilstand i overflatevann i vannområdet Nordreisa og Kvæningen.

8.13 VA-nett (Avløp)

Kvæningen kommune har 4 avløpsanlegg (Reinfjord, Alteidet, Burfjord og Badderren).

Det foretas årlig innrapporteringer til miljødirektoratet.

Utslippstillatelsen er fra 1997, og har ikke vært oppe til revisjon.

Hovedplan for avløp er fra 2000. Flere av tiltakene i hovedplanen er gjennomført, men det gjenstår flere. De første anleggene ble etablert på tidlig 80 tall.

Behovet for vedlikehold, utbedring og fortetting er flere. Dette gjelder bygg, kummer, sjøledninger mm.

8.14 Internett, telefoni og digitale tjenester

Det er tilnærmet full fiberdekning for fastboende i kommunen. De plassene vi har utfordringer med fiberdekningen er i ytterstrøkene som Valanhamn, Meiland, Segelvik, Olderfjord og Reinfjord.

Ellers så vil det være mulig å få fiber om man ønsker det gjennom Alta Kraftlag.

Telefoni er variert i hele kommunen noen plasser er det god dekning av Telenor og andre plasser av Telia. Etter dekningskartene fra leverandørene så har Telia best dekning etter E6 og innover fjellet, Telenor har best dekning fra E6 og ut fjorden.

Vedtatt IKT-strategiplan med handlingsplan 2020 -2023 ????

8.15 Kraftnett

I Kvæningen er det to operatører som står for kraftleveransen i kommunen, Alta Kraftlag og Ymber.

Ymber leverer strøm til øyene våre og ytterstrøkene der vi må bruke båt for å komme til.

Alta kraftlag leverer strøm til fastlandet.

De fleste stedene i Kvæningen kommune har reservestrømforsyning (fjernstyring av strøm) i tilfelle strøbrudd, enten med reservelinje eller diesellaggregat. Kapasiteten er tilpasset behovet pr. i dag.

Kvæningen kommune er en kraftkommune og i Kvæningsbotn ligger Kvæningen Kraftverk som ligger under administrasjon hos Ymber Sørkjosen

8.16 Havner

Kvæningen kommune har ansvaret for alle havnelokalitetene i kommunen, og kommunen driver både med fiskemottak, småbåthavn og dypvannskai.

Burfjord:

Burfjord Havn og Industrikai ligger i bunnen av Burfjorden, (kommunesenteret) der er det en dypvannskai og fiskemottak, Kommunestyret har utnevnt en havnekomite som skal se på behovet og plassering av en småbåthavn i tilknytning til fiskemottaket behov for liggeplasser til fiskeindustrien.

Badderer:

Her har kommunen tilrettelagt for småbåthavn. Mowi er en av brukerne av havna, som disponerer en del av havna. Administrasjonen av småbåthavna betjenes av Kvæningen produkter AS

Spildra:

Godkjent fiskerihavn bygd med midler fra Kystverket. Her er det liggeplasser for lokalbefolkningen på Spildra. Rutebåten «Kvæningen» anløper havna flere ganger i uka.

Segelvik:

Godkjent fiskerihavn, har vært et lite fiskevær som i dag ikke har så mange fastboende igjen, i sommer månedene er det mange som ferierer der ute.

Reinfjord:

Her er det bare en liten kommunal kai igjen som rutebåten ligger til ved anløp. I Reinfjord var det for en del år siden fiskebruk, som nå er lagt ned, bare bygningene og kaia er igjen. Som i dag eies av private.

Valanhamn:

Kommunal kai

Skorpa:

Kommunal kai

Jøkelfjord:

MOWI Norway AS driver laksebruk på det gamle området der Jøkelfjord fiskebruk lå

8.17 Kommunale boliger og tjenestebygg

Kvæningen kommune har i dag en boligmasse som består av 80 boligenheter som utgjør ca. 5090 m²

En tilstandsanalyse fra 2014 viser at det er et betydelig etterslep på vedlikeholdet, så det er behov for betydelige økonomiske midler til vedlikehold. Kvæningen står overfor utfordringer på grunn av den demografiske utviklingen.

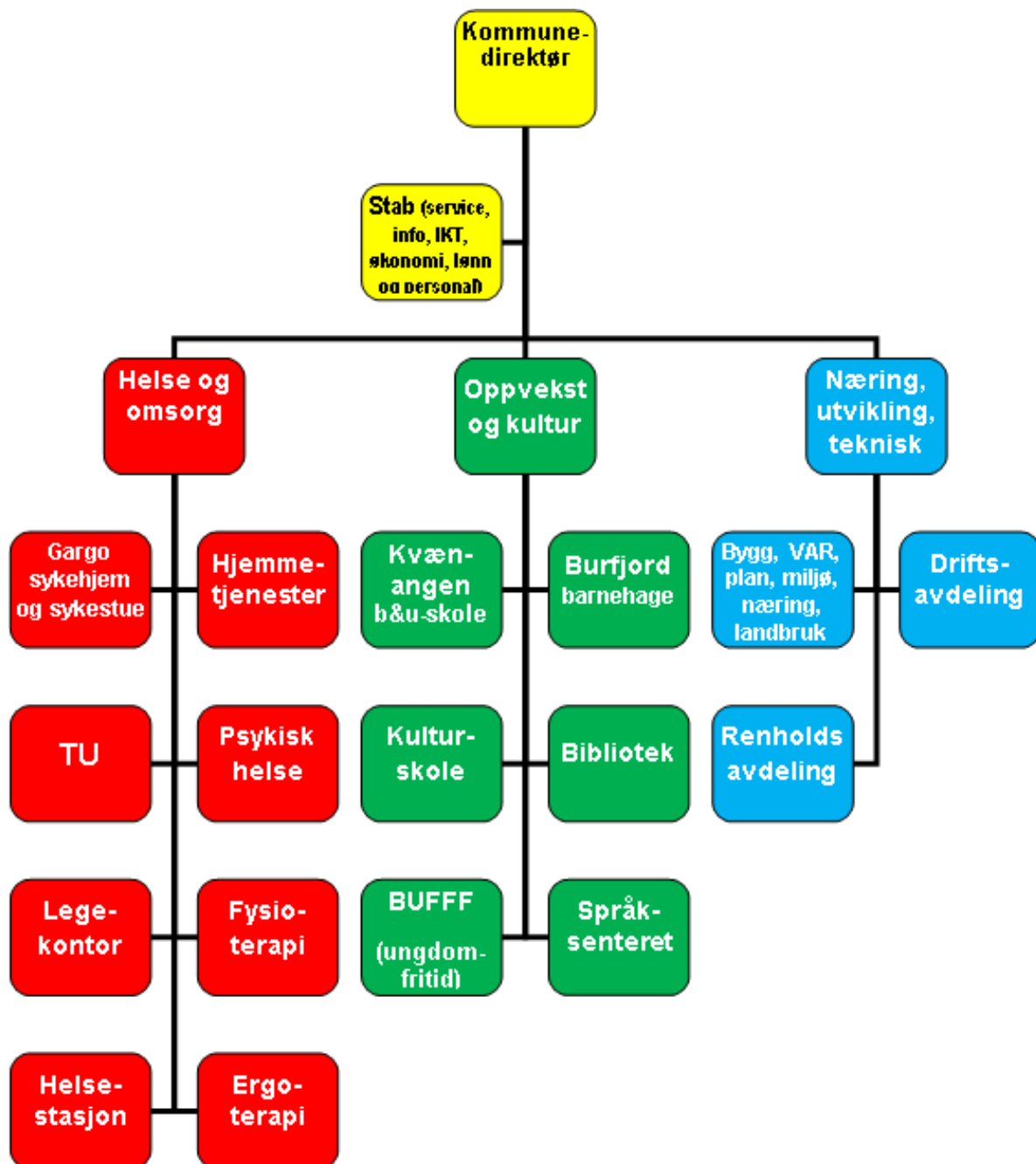
Å tilby rett type boliger: eldreboliger, omsorgsboliger eller «vanlige boliger» er viktig. Behovet for nye og bedre tilrettede boenheter for enslige og arbeidstakere i helsesektoren, mindre enheter er ofte etterspurt.

9 Kommunens organisasjon og tjenester

Kvæningen kommunes politiske organisering omfatter fra 2020 kommunestyre og formannskap.

I tillegg har kommunen Administrasjonsutvalg, Arbeidsmiljøutvalg, Eldreråd, Fondsstyre, Råd for funksjonshemmede og Klagenemnd.

Figur 30 Organisasjonskart Kvæningen kommune

9.1 Administrativ organisering

Administrasjonen ledes av kommunedirektøren fra Rådhuset. Den administrative organiseringen er til vurdering. Sentraladministrasjonen består også av en Seniorrådgiver og et servicekontor med to ansatte. Kommunen er med i NorIKT og vi har 2 ansatte og 1 lærling som jobber som IT-medarbeidere i kommunen.

9.2 Økonomikontoret

Kontoret består av en økonomisjef og to medarbeidere

9.3 NUT (Etat for Næring, utvikling og teknisk)

NUT har tre avdelinger; driftsavdeling, renholdsavdeling, beredskap brann, samt den administrative delen.

Administrasjonen har seks ansatte inkludert Etatsleder, fem ansatte i driftsavdelingen inkludert leder, elleve på renholdsidene inkludert 40% renholdsleder og beredskap brann har seksten delstillinger.

Sektoren leverer en blanding av egne og anskaffede tjenester. Ansvaret omfatter plan- og byggesaker, reguleringsplaner, kart og oppmåling, brannvern, vann og avløp, motorferdsel i utmark, kommunale formålsbygg og boliger, kommunalt eide næringsbygg, andre næringsanlegg, kommunale veier, grøntanlegg, landbruk samt kommunale avgifter. Plan, byggesaker og regulering leveres som en blanding av egen produksjon og anskaffede tjenester.

Administrasjonen NUT har en byggesaksbehandler, en arealplanlegger, en rådgiver næring og utvikling, en rådgiver landbruk og utmarksnæring, en avdelingsingeniør anlegg og en leder.

9.4 Helse- og omsorgssektor

Følgende tjeneste er organisert under helse- og omsorgssektoren:

- Sykehjem (langtids og korttids plasser, ØHD plass)
- Kjøkken (ligger under sykehjemmet «Gargo»)
- Hjemmetjenesten (hjemmesykepleien, hjemmehjelp og dagsenter)
- Legetjenesten
- Fysioterapi
- Ergoterapi
- Helsestasjon
- Psykisk helse og rustjenesten

Sektoren har en Etatsleder og hver avdeling har hver sin enhetsleder. Enhetslederne har et overordnet ansvar for daglig drift i hele sektoren. Gargo sykehjem gir tilbud om langtids- og korttidsopphold, i tillegg til en plass for øyeblikkelig hjelp (ØHD).

Hjemmetjenesten er bemannet dag og kveld (døgnbemanning er under utredning) og yter hjemmesykepleie og praktisk bistand til hjemmeboende. Psykisk helse og rustjenesten er organisert som en egen avdeling.

Legekontoret har 3 leger og 1 turnuslege samt to medarbeidere i resepsjonen og en på laboratoriet. Legene ivaretar legevakt (øyeblikkelig hjelp) utenom legekontorets åpningstid.

Fysioterapiavdelingen er lokalisert på helsesenteret (kommunehuset avd. helse) og fysioterapeutene driver også frisklivssentralen.

Kvæningen kommune har tatt i bruk flere velferdsteknologiske løsninger. Trygghetsalarmer er i drift og det vil være tilbud om alarmer med GPS sporing ved behov. Mobil omsorg er tatt i bruk i hjemmetjenesten. Sektoren benytter Noklus og War som internkontrollsystem.

Det opplyses at tilbakemeldingen fra brukerne og pårørende om tjenesten er jevnt god ...

9.5 Oppvekstsektoren

Oppvekstsektoren består av skoleverket, voksenopplæring, kulturskole, skolefritidsordning (SFO), barnehage, ungdomsklubb, språksenter, forebyggende enhet, kulturkontor og bibliotek.

Forebyggende enhet består av skolehelsetjenesten (Helsesøster), PP-tjenesten og barnevern. Sektoren disponerer, flerbrukshuset med museum, en idretts-/flerbrukshall, svømmehall. Museum i Burfjord er en del av Nord-Troms Museum som har hovedkontor på Storslett (Halti), det bruker å være utstillinger på museet flere ganger i året. Det er også et stort magasin i Kjelleren på flerbrukshuset som museet disponerer.

Kvæningen Folkebibliotek har lokaler på kommunehuset i Burfjord. Kirkekontoret i Kvæningen har også kontorer på kommunehuset.

9.6 NAV

NAV Kvæningen er et kommunalt- statlig partnerskap med to ansatte lokalt og er sortert under kommunedirektøren.

9.7 Brannvesenet Nord

Brannvernssamarbeidet er organisert som et vertskommunesamarbeid etter kommunelovens §20-2 Vertskommunesamarbeid og §20-4 Samarbeidsavtale. Det er fem kommuner som samarbeider med en brannsjef og to avdelingsledere (forebyggende og beredskap). Alle fem kommunene har lokal deltidsmannskap i 1,33% stilling.

9.8 Digitalisering av tjenester

Kommunens nettsted benyttes for å informere om kommunen og tjenester. En selvbetjeningsportal med en lang rekke skjema er i bruk. Tekniske tjenester har en relativ lav grad av digitaliserte tjenester, noen program som brukes er «Gata mi» og «Varsling24»

9.9 Etiske retningslinjer

Kommunestyret vedtok i 2019 (sak 74/19) et sett med etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte.

9.10 Innkjøpsrutiner

Kommunens anskaffelser er regulert i «Innkjøpsamarbeidet i Nord-Troms», jf. KS sak 10/

9.11 Helse, miljø og sikkerhet

Kvæningen kommune har avtale med INVENI om bedriftshelsetjenester. Sykefraværet i 2019 var på 9,6% som fortsatt er høyt. Grunnet vakanse i sentraladministrasjonen er ikke forebyggende arbeid med sykefravær og arbeidsmiljø prioritert.

Kvæningen kommune er IA-bedrift. Internkontrollsystem for HMS er Compilo.

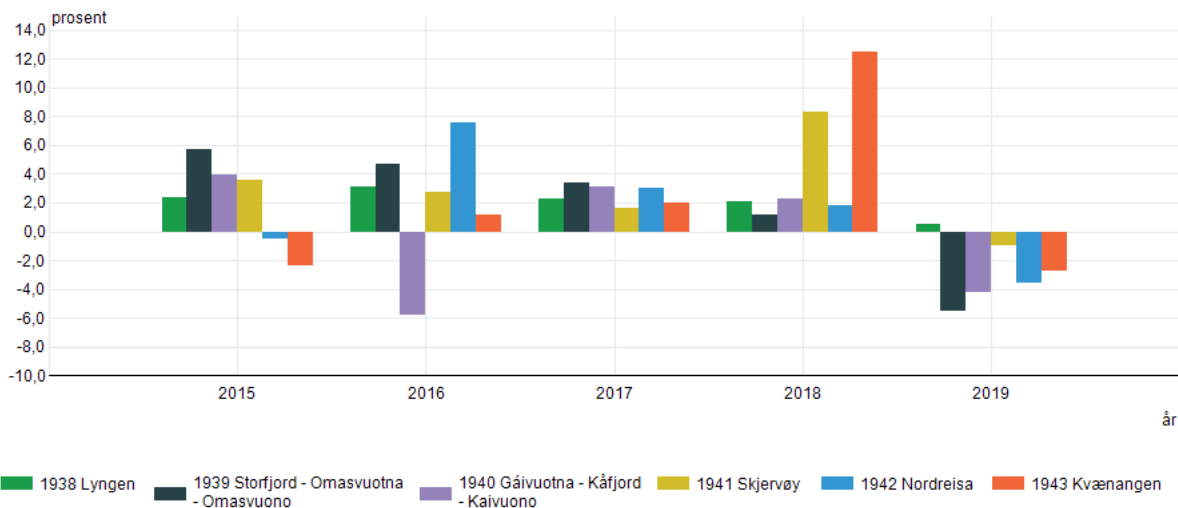
9.12 Interkommunalt samarbeid og annet samarbeid oppsummert

Kommunen har en velutviklet samarbeidsstruktur for tjenester, som er omtalt flere steder i dette dokumentet. (IT, Brann, barnevern).

10 Kommunal økonomi

Nord-Troms kommunene med Orange farge for Kvæningen.

Figur 31 Nettodriftsresultat av driftsinntekter , kilde SSB

Kilde: Statistisk sentralbyrå

	2015	2016	2017	2018	2019
1938 Lyngen	2,4	3,1	2,3	2,1	0,5
1939 Storfjord	5,7	4,7	3,4	1,2	-5,5
1940 Kåfjord	3,9	-5,8	3,1	2,3	-4,2
1941 Skjervøy	3,6	2,7	1,6	8,3	-1,0
1942 Nordreisa	-0,5	7,6	3,0	1,8	-3,6
1943 Kvæningen	-2,4	1,2	2,0	12,5	-2,7

Netto driftsresultat (se grafen over) i prosent av driftsinntekter viser hvor mye av inntektene som er til disposisjon til avsetning og investering, etter at driftsutgifter og renter og avdrag er belastet driftsregnskapet. Korrigert for havbruksfondet var resultatet for 2018, 2,4%, et svært godt resultat.

Resultatene har vært ujevnt de siste årene, og det forventes et svakere resultat i 2020. Økonomien karakteriseres som skjør i kommunens årsmelding, som påpeker at lånegjelden er økende.

Kommunen planlegger ikke med inntekter fra havbruksfondet.

Den langsiktige lånegjelden er økende. I økonomiplanen for 2020 – 2023 er det lagt opp til fortsatt økning. Kommunale foretaks gjeld kommer i tillegg.

Tabell 11 Utvikling av lånegjeld pr. innbygger

	2017	2018	2019
Totalt	134 232 360,-	158 885 330,-	217 389 090,-
Pr. innbygger	109 132,-	131 636,-	183 760,-

Statistisk rapporteres Kvæningen i Gruppe 06 – små kommuner med høye bundne kostnader per innbygger, for sammenligning,

Tabell 12 Økonomiske nøkkeltall

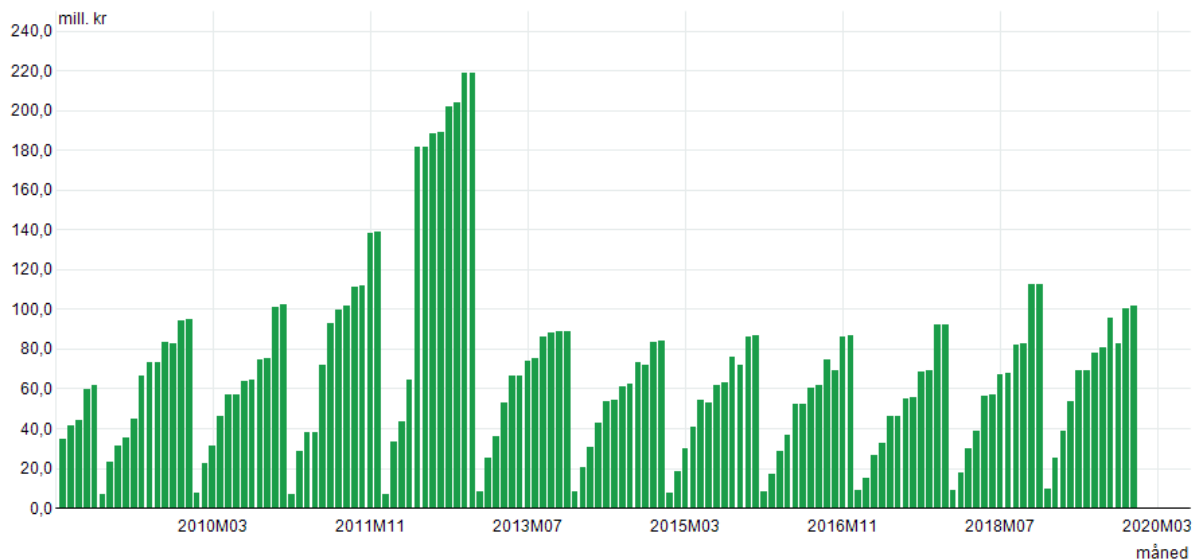
Nøkkeltall	Enhet	Kvæningen	KOSTRA gruppe 06	Troms Romsa
Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	prosent	-2,7 %	-0,5 %	-2,2 %
Årets mindre/merforbruk i driftsregnskapet i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	prosent	0,0 %	0,6 %	0,2 %
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	prosent	19,6 %	30,2 %	9,5 %
Netto renteesponering i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	prosent	74,2 %	33,4 %	74,4 %
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	prosent	160,8 %	92,1 %	129,5 %
Frie inntekter per innbygger (kr)	kr	96 526	83 196	61 263

Nøkkeltall	Enhet	Kvæningen	KOSTRA gruppe 06	Troms Romsa
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	prosent	12,4 %	11,6 %	5,5 %
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	prosent	52,4 %	16,9 %	17,3 %
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer (prosent)	prosent	9,0 %	39,1 %	29,7 %

Skatteinntangen har vært jevnt økende de siste årene, dog med en liten reduksjon fra 2018 til 2019.

Figur 32 Skatteregnskapsstatistikk for Kvæningen

07022: Skatterekneskapsstatistikk. Akkumulerte tal (mill. kr), etter måned. Kvæningen (-2019), Skatteinntang i alt, Skatt.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Den stor økningen i 2012 var pga. Jøkelfjord Laks ble solgt.

11 Kilder